

คู่มือการลงทุน ใน
สาธารณรัฐแคเมอรูน

THAILAND
BOARD OF INVESTMENT

มูลนิธิสถาบันวิจัยนโยบายเศรษฐกิจการคลัง

คำนำ

แคเมอรูน เป็นประเทศที่อุดมสมบูรณ์ด้วยทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลาย ทั้งในภูมิภาค ป่าดิบชื้นทางตอนใต้ และทุ่งหญ้าซาวันน่าทางตอนเหนือ จนได้รับการเรียกขานว่า “แอฟริกาจำลอง” หรือ “Africa in miniature” แคเมอรูน ยังเป็นสมาชิกของทั้งกลุ่ม ประชาคมเศรษฐกิจแห่งรัฐแอฟริกา ตะวันตก (ECOWAS) ซึ่งเป็นประตูไปสู่ประเทศที่ไม่มีทางออกทะเล เช่น ชาด แอฟริกากลาง และ ไนเจอร์ ได้ด้วย

แคเมอรูนมี แรงงาน และทรัพยากรที่หลากหลายอันเป็นที่ต้องการของผู้ประกอบการไทย อาทิ ป่าไม้ น้ำมัน อลูมิเนียม ตะกั่ว บอກไซต์ และ พืชทางเศรษฐกิจ เช่น กาแฟ โกโก้ และ ฝ้าย แคเมอรูน จึงเป็นตลาดเป้าหมายที่สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) ได้เล็งเห็นศักยภาพและ สนับสนุนให้นักธุรกิจไทยเข้าไปลงทุน เพื่อสร้างฐานการผลิตใหม่ซึ่งจะช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการ แข่งขันของประเทศโดยรวมได้ ถึงแม้ว่าการลงทุนในประเทศกำลังพัฒนามักจะมีความเสี่ยงและ อุปสรรคต่างๆ แต่หากนักลงทุนมีการบริหารความเสี่ยงที่เป็นระบบ และ รอบคอบ เปรียบเทียบกับ โอกาสที่จะได้รับผลตอบแทนสูงแล้ว ก็ไม่น่ามองข้ามไป

อย่างไรก็ตาม ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพื้นฐานทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของ ประเทศซึ่งเป็นตลาดใหม่ยังมีอยู่อย่างจำกัด BOI จึงเห็นควรจัดทำคู่มือวิเคราะห์โอกาสและสู่ทางการ ลงทุนของไทยในตลาดใหม่ และจัดทำฐานข้อมูลทางธุรกิจ นโยบาย และกฎระเบียบอย่างเป็นระบบ ซึ่ง เป็นการเปิดโลกทัศน์ใหม่สำหรับนักลงทุนไทยและเตรียมความพร้อมในการแข่งขันกับประเทศอื่นๆ ใน การแย่งชิงโอกาสในตลาดใหม่ ซึ่งปัจจุบันถึงจุดอิมตัวที่เร็วกว่าในอดีตค่อนข้างมาก

สารบัญ

บทที่ 1: ข้อมูลพื้นฐาน	1
1.1 บทนำ	2
1.2 ภูมิประเทศ	3
1.3 ข้อมูลอื่นๆ	4
บทที่ 2: การเมือง สังคม เศรษฐกิจ และ โครงสร้างพื้นฐาน	5
2.1 การเมือง	6
2.2 สังคม	8
2.3 เศรษฐกิจ	10
2.4 โครงสร้างพื้นฐาน	11
บทที่ 3: ปัจจัยแวดล้อมในการลงทุน	15
3.1 กฎระเบียบ	16
3.2 ระบบภาษีของประเทศแควเมอรูน	17
3.3 การประกอบธุรกิจ	17
3.4 ระดับการเปิดเสรีและความสะดวกในการทำธุรกิจ	21
3.5 ความตกลงที่สำคัญระหว่างประเทศ	25
3.6 นโยบายและสถานภาพทางการเงิน	27
บทที่ 4: โอกาสและสู่ทางการลงทุน	32
4.1 การค้าระหว่างประเทศไทยและแควเมอรูน	33
4.2 อุตสาหกรรมที่น่าสนใจลงทุน	34
บทที่ 5: หน่วยงานด้านการลงทุนที่สำคัญ	39

บทที่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน

1.1 บทนำ

ชนเผ่าที่ตั้งถิ่นฐานแรกเริ่มในประเทศแคเมอรูน คือ เผ่าบากาส (ปิกมี) ซึ่งปัจจุบันกว่าร้อยละ 18 ของประชากรในประเทศมีเชื้อสายจากเผ่าพันธุ์นี้ ต่อมา ในศตวรรษที่ 16 นักเดินเรือชาวโปรตุเกสได้มาถึงหาดประเทศแคเมอรูน พบกุ้งแม่น้ำจำนวนมากในแม่น้ำวูรี ซึ่งเป็นแม่น้ำสายสำคัญในพื้นที่ จึงเรียกขานแม่น้ำแห่งนี้ในภาษาโปรตุเกสว่า “Rio Dos Camaroes” ที่มีความหมาย คือ “แม่น้ำแห่งกุ้ง” และได้กลายเป็นที่มาของชื่อประเทศแคเมอรูนในปัจจุบัน

“ปิกมีคือประชากรกลุ่มแรกในแคเมอรูน”

“แคเมอรูน แปลว่า กุ้ง”

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากความเกรงกลัวโรคมะเลเรีย กิจกรรมของชาวยุโรปจึงจำกัดอยู่เพียงการค้าสินค้าและการค้าทาสตามชายหาด และได้เข้าสำรวจพื้นที่หรือตั้งถิ่นฐานยึดครองเป็นอาณานิคมโดยจับประชากรท้องถิ่นทางภาคใต้เพื่อบังคับให้เป็นทาส จึงเป็นโอกาสของชนเผ่าเร่ร่อนชาวมุสลิมฟูลานี ทางภาคเหนือของประเทศแคเมอรูนในการเข้ามายึดครอง และทำให้แคเมอรูนกลายเป็นตลาดค้าทาสของชาวอาหรับในช่วงปลายศตวรรษที่ 18

“มุสลิมฟูลานี ทางภาคเหนือเข้ามายึดครอง ประเทศแคเมอรูนเป็นตลาดค้าทาส”

ในปี 2427 (ค.ศ.1884) พื้นที่ส่วนใหญ่ของประเทศแคเมอรูนถูกผนวกเข้าเป็นอาณานิคมของประเทศเยอรมนี ทำให้ประเทศแคเมอรูนได้รับการพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรม โดยเฉพาะทางด้านระบบสาธารณสุขและสาธารณูปโภคของประเทศ อย่างไรก็ตาม หลังสงครามโลกครั้งที่ 1 เยอรมนีพ่ายแพ้สงคราม ทำให้พื้นที่กว่าร้อยละ 80 ของแคเมอรูนตกเป็นอาณานิคมของประเทศฝรั่งเศส ในขณะที่พื้นที่เหนือฝั่งตะวันตก (ชายแดนติดประเทศไนจีเรีย) ได้กลายเป็นอาณานิคมของประเทศไทย¹

¹ ตามมติขององค์การสันนิบาตชาติ (The League of Nations)

“แคเมอรูนเคยอยู่ภายใต้การปกครองของเยอรมนี”

หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 มีการเรียกร้องอิสรภาพส่งผลให้ประเทศแคเมอรูน ในส่วนที่อยู่ภายใต้การปกครองของประเทศฝรั่งเศสได้รับเอกราชเมื่อวันที่ 1 มกราคม ปี 2503 โดยนายกรัฐมนตรีอาห์มาโดว์ อาฮิดโจ (Ahmadou Ahidjo) ซึ่งเป็นมุสลิมชาวฟูลานีที่ได้รับการศึกษาจากประเทศฝรั่งเศสเข้ารับตำแหน่งประธานาธิบดีคนแรกของประเทศ ซึ่งต่อมาแคเมอรูนที่อยู่ภายใต้การปกครองของประเทศอังกฤษก็ได้รับเอกราชด้วย และเนื่องจากประชากร ส่วนใหญ่นับถือศาสนาคริสต์ จึงได้ตัดสินใจรวม พื้นที่ที่เคยอยู่ภายใต้การปกครองของอังกฤษและฝรั่งเศส เข้าด้วยกัน ในปัจจุบันแคเมอรูนจึงมีทั้งพื้นที่ที่ใช้ภาษาฝรั่งเศสเป็นภาษาราชการ และพื้นที่ที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาราชการ

1.2 ภูมิประเทศ

แคเมอรูนตั้งอยู่ในแถบเส้นศูนย์สูตร ทางทิศตะวันตกของทวีปแอฟริกา ทิศเหนือ ติดกับไนจีเรีย ทิศตะวันออก ติดกับชาดและสาธารณรัฐแอฟริกากลาง ทิศใต้ ติดกับบิเควทอเรียลกินี กาบองและสาธารณรัฐคองโก ทิศตะวันตก ติดกับมหาสมุทรแอตแลนติก บริเวณอ่าว Biafra

แคเมอรูนมีขนาดพื้นที่ประมาณ 475,442 ตร.กม. หรือ เล็กกว่าไทยเล็กน้อย มีอากาศร้อนชื้น อุณหภูมิสูง และฝนตกชุกโดยเฉพาะในช่วงเดือนมีนาคมถึงมิถุนายน และเดือนกันยายนถึงพฤศจิกายน

1.3 ข้อมูลอื่นๆ

1.3.1 ธงชาติ: ดาวสีเหลือง (Star of Unity) แสดงถึงความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน สีแดง แสดงถึง “เอกภาพ” สีเขียว หมายถึง “ความหวัง” และ สีเหลือง หมายถึง “ความสุข”

1.3.2 เมืองสำคัญ: เมืองหลวงคือ กรุงยาฮุนเด (Yaoundé) และมีเมืองหลวงทางเศรษฐกิจ คือ ดูอาลา (Douala)

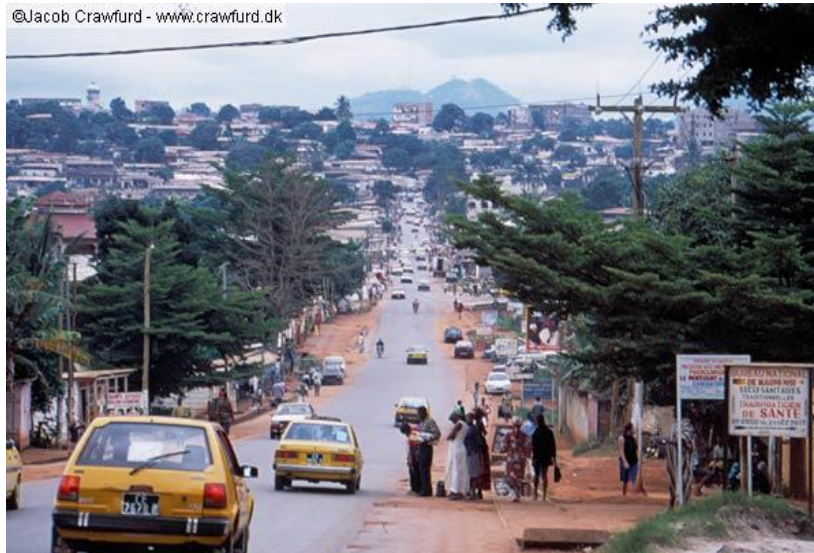

1.3.3 หน่วยเงินตรา: ฟรังก์เซฟา (CFA franc) (1 บาท = 13.75 ฟรังก์เซฟา) (สถานะ ณ วันที่ 20 ม.ค.53)

บทที่ 2: การเมือง สังคม เศรษฐกิจ และ โครงสร้างพื้นฐาน

2.1 การเมือง

ภายหลังการได้รับเอกราชจากประเทศฝรั่งเศส อดีตนายกรัฐมนตรีนายอามาโดว์ อาฮิดโจ ได้รับการเลือกตั้งจากสภาเข้ารับตำแหน่งประธานาธิบดีคนแรกของประเทศ โดยดำเนินนโยบายผสมระหว่างทุนนิยมและสังคมนิยม ทั้งนี้ประธานาธิบดีอาฮิดโจ มีส่วนในการกระตุ้นให้ประชาชนทางใต้ของประเทศแคเมอรูนผนวกประเทศเข้ากับประเทศอังกฤษ อย่างไรก็ตาม ประธานาธิบดีอาฮิดโจได้ดำเนินการผูกขาดอำนาจทางการเมือง จนในปี 2509 พรรคสหภาพแคเมอรูนแห่งชาติ (Cameroon National Union - CNU) เป็นพรรคการเมืองเพียงพรรคเดียวในประเทศที่ถูกต้องตามกฎหมาย ส่งผลให้ชนะการเลือกตั้งมาโดยตลอด ในปี 2525 ประธานาธิบดีอาฮิดโจ ได้ลาออกจากตำแหน่งด้วยเหตุผลทางด้านสุขภาพ และถ่ายโอนอำนาจตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญให้นายกรัฐมนตรีพอล บิญา (Paul Biya) ซึ่งนับถือศาสนาคริสต์เข้ารับตำแหน่งประธานาธิบดีคนที่ 2 ของประเทศ

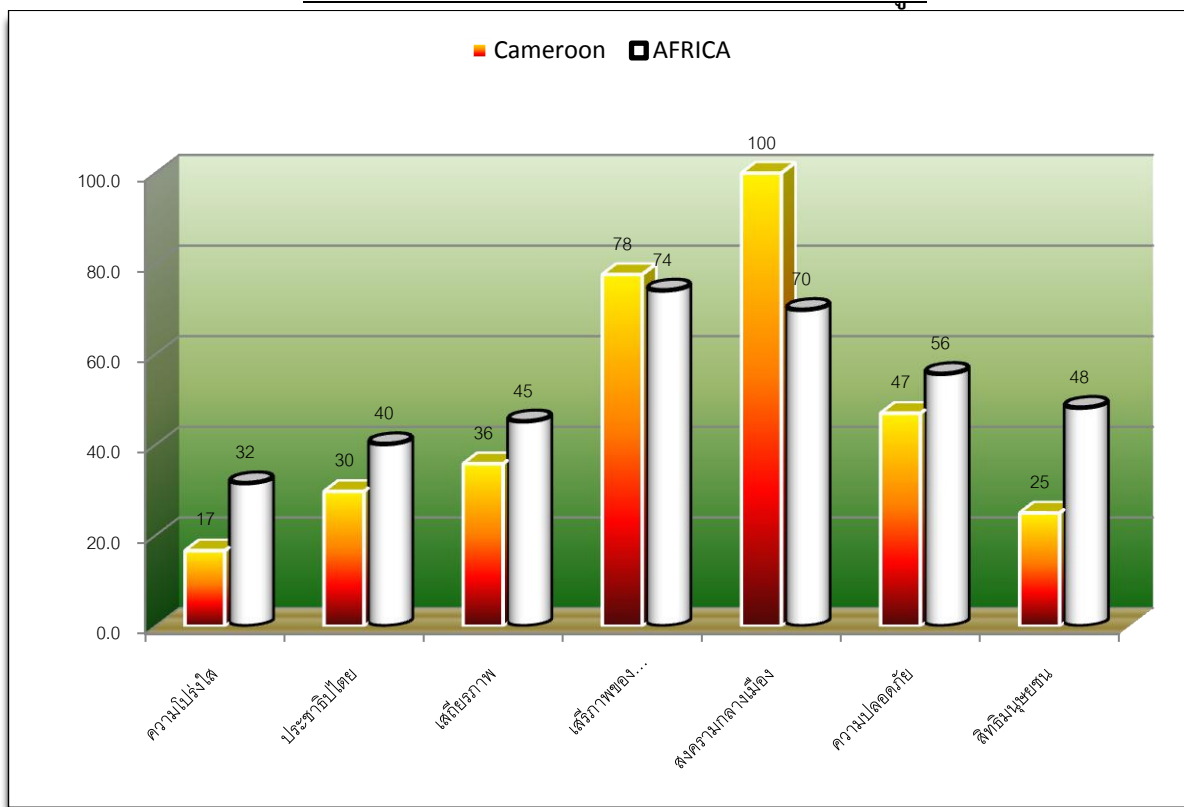
ประธานาธิบดีอาฮิดโจ (ขวา) และประธานาธิบดีพอล บิญา (ซ้าย)

ในระยะแรกของการเข้ารับตำแหน่งได้เกิดความขัดแย้งระหว่างอดีตประธานาธิบดีอาฮิดโจ และประธานาธิบดีพอล ซึ่งในปี 2527 ได้เกิดความพยายามยึดอำนาจโดยทหารประจำทำเนียบประธานาธิบดีที่ถูกสั่งปลดประจำการจากการเปลี่ยนอำนาจ ทั้งนี้ถือเป็นความขัดแย้งภายในที่รุนแรงที่สุดนับแต่การได้รับเอกราชเมื่อปี 2503 ส่งผลให้มีผู้เสียชีวิตกว่า 70² คน ผลจากความพยายามดังกล่าวกระตุ้นให้ประธานาธิบดีพอล ซึ่งในช่วงแรกมีนโยบายสนับสนุนการกระจายอำนาจ รวบอำนาจมาไว้ที่ศูนย์กลางและปรับลดอำนาจทางการเมืองให้เหลือเพียงผู้สนับสนุนตน พร้อมทั้งเปลี่ยนชื่อพรรคเป็นพรรคประชาชนแคเมอรูนเพื่อขับเคลื่นประชาธิปไตย (Cameroon People's Democratic Movement หรือ CPDM)

² ตัวเลขผู้เสียชีวิตจากทางการเมือง อย่างไรก็ตามนักวิเคราะห์ส่วนใหญ่เชื่อว่ามียุติภัยกว่า 1000 คน

การกุ่มอำนาจในลักษณะเผด็จการส่งผลให้เกิดปัญหาทุจริตอย่างแพร่หลาย อย่างไรก็ตาม ในปี 2533 ประเทศแคเมอรูนได้เปิดโอกาสให้ตั้งพรรคการเมืองอื่นๆ เพื่อเข้าสู่การแข่งขันในการเลือกตั้ง โดยในการเลือกตั้งประธานาธิบดีเมื่อปี 2535 พรรคสังคมนิยมเพื่อประชาธิปไตยก้าวหน้า (Social Democratic Front - SDF) นำโดยนายนิอ จอห์น ฟรุ นตี ได้ก้าวมาเป็นคู่แข่งสำคัญและได้รับเสียงสนับสนุนมากเป็นอันดับ 2 ซึ่งเสียงสนับสนุนส่วนใหญ่มาจากทางตะวันตกของประเทศที่เคยอยู่ภายใต้การปกครองของอังกฤษมาก่อน หากแต่ผลการเลือกตั้งถูกฝ่ายค้านครหาว่ามีการทุจริตการเลือกตั้งและในภายหลังพรรค SDF ประท้วงโดยการไม่ลงเลือกตั้งในปี 2540 ประธานาธิบดีพอลและพรรค CDPM ยังคงชนะการเลือกตั้งโดยได้รับเสียงส่วนใหญ่มาโดยตลอด ทั้งนี้ ได้กำหนดให้มีการเลือกตั้งประธานาธิบดีครั้งต่อไปในช่วงปลายปี 2554

แผนภาพที่ 1: ดัชนีด้านการเมืองของประเทศแคเมอรูน

ที่มา: มูลนิธิ สวค. ข้อมูล ณ วันที่ 19 กุมภาพันธ์ ปี 2554

สภาพแวดล้อมทางการเมืองของประเทศแคเมอรูนค่อนข้างสงบและไม่เคยเกิดสงครามกลางเมือง อย่างไรก็ตาม ความสงบหรือความมั่นคงทางการเมืองนี้เกิดจากการกุ่มอำนาจไว้ที่ศูนย์กลางในลักษณะเผด็จการ ซึ่งส่งผลให้ประเทศแคเมอรูนมีปัญหา ด้านความโปร่งใสและสิทธิมนุษยชนค่อนข้างมาก ความไม่เป็นประชาธิปไตยและปัญหาการทุจริตส่งผลให้เสถียรภาพทางการเมืองไม่มีความมั่นคงที่แท้จริง อย่างไรก็ตาม ประเทศแคเมอรูนมีการจัดการเลือกตั้งอย่างต่อเนื่องและสื่อมีดัชนีเสรีภาพมากกว่าค่าเฉลี่ยในภูมิภาค

ประเทศแคเมอรูนใช้ระบบการปกครองคล้ายประเทศฝรั่งเศสที่เคยเป็นเจ้าอาณานิคมมาก่อน กล่าวคือ ระบบประชาธิปไตยที่มีประธานาธิบดีมาจากการเลือกตั้งโดยตรง โดยมีระยะเวลาครองตำแหน่งวาระละ 7 ปี ทั้งนี้ ในปัจจุบันประธานาธิบดีพอล บิญา เป็นผู้กุมอำนาจในลักษณะเผด็จการมาตั้งแต่ปี 2525 ประเทศแคเมอรูนมี สภาแห่งชาติสภาเดียว ซึ่งมีสมาชิกสภา 180 ที่นั่ง โดยสภามีวาระคราวละ 5 ปี

ประเทศแคเมอรูนใช้ระบบกฎหมายผสมผสาน (Pluralistic Systems) เป็นระบบกฎหมายหลักในการปกครองประเทศ โดยเป็นการผสมผสานระหว่างระบบกฎหมายแบบประมวล (Civil Law Systems) ที่ฝรั่งเศสใช้ และระบบกฎหมายจารีตประเพณี (Common Law System) ที่อังกฤษใช้ ทั้งนี้ ประเทศแคเมอรูนแบ่งการปกครองออกเป็น 10 ภูมิภาค คือ เหนือฝั่งตะวันตก (North West) ใต้ฝั่งตะวันตก (South West) ซึ่งเคยอยู่ภายใต้การปกครองของอังกฤษ และใช้ระบบกฎหมายจารีตประเพณี และภูมิภาคอาดาเมาอา (Adamaoua) กลาง (Centre) ตะวันออก (East) เหนือไกล (Far North) ลิทตอรัล (Littoral) เหนือ (North) ตะวันตก (West) และใต้ (South) ซึ่งเคยอยู่ภายใต้การปกครองของฝรั่งเศสและใช้ระบบกฎหมายแบบประมวล

2.2 สังคม

2.2.1 ประชากร

ในปี 2553 ประเทศแคเมอรูนมีประชากร 19,958,351 คน ร้อยละ 58 ของประชากรอาศัยอยู่ในเขตเมือง ร้อยละ 23 ขาดสารอาหาร นอกจากนี้ ประชากรส่วนใหญ่ยังไม่สามารถเข้าถึงสุขอนามัยที่ได้มาตรฐาน ส่งผลให้ยังมีอัตราการเสียชีวิตของมารดาจากการตั้งครรภ์/คลอดบุตรที่สูง³ ประเทศแคเมอรูนยังขาดแคลนแพทย์แผนปัจจุบัน⁴ ประชากรจึงเลือกใช้บริการแพทย์แผนโบราณด้วย ในชนบทของประเทศยังเผชิญปัญหาการแพร่หลายของโรคระบาด เช่น ไข้เลือดออก และ มาเลเรีย

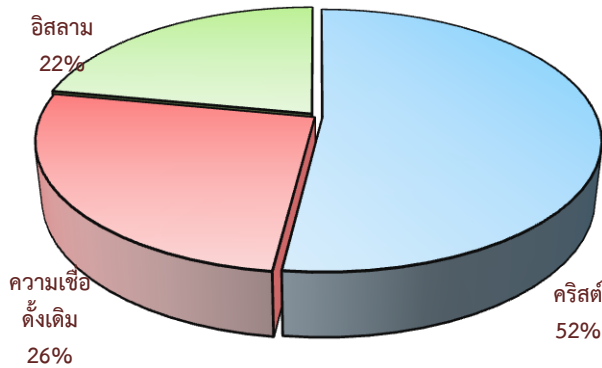
³ ระหว่างปี 2546-2551 อัตราเสียชีวิตของมารดาจากการตั้งครรภ์คลอดบุตรในประเทศแคเมอรูนอยู่ที่ 1000 รายต่อการคลอดที่ปลอดภัย 100,000 ราย

⁴ ระหว่างปี 2543-2552 จำนวนแพทย์แผนปัจจุบันในประเทศแคเมอรูนมีเพียง 2 รายต่อประชากร 10,000 คน

2.2.2 ศาสนา

ประเทศแคเมอรูนเป็นประเทศที่มีเสรีในการนับถือศาสนา โดยประชากรประมาณ ร้อยละ 52 นับถือศาสนาคริสต์ ร้อยละ 26 นับถือศาสนาท้องถิ่น และร้อยละ 22 นับถือศาสนาอิสลาม โดยชาวคริสต์ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ทางภาคใต้ของประเทศ ในขณะที่ชาวมุสลิมส่วนใหญ่ ซึ่งมีเชื้อสายจากเผ่าฟูลานีอาศัยอยู่ทางภาคเหนือของประเทศ

แผนภาพที่ 2: สัดส่วนการนับถือศาสนาของแคเมอรูน

ที่มา: มุลนิธิ สวค. ข้อมูล ณ วันที่ 19 กุมภาพันธ์ ปี 2554

2.2.3 เชื้อชาติ

ประชากรในประเทศแคเมอรูนมีเชื้อชาติที่หลากหลายดังเช่นประเทศส่วนใหญ่ในทวีปแอฟริกา กล่าวคือ มีมากกว่า 250 กลุ่ม โดยแบ่งออกเป็น 5 กลุ่มใหญ่ตามพื้นที่และวัฒนธรรม ได้แก่ พื้นที่ราบสูงฝั่งตะวันตก ส่วนใหญ่ คือ ชนเผ่าบามุม (Bamum/Bamileke) และ ชนเผ่าติการ (Tikar) ประมาณร้อยละ 26 ของประชากร พื้นที่ป่าดิบชื้นชายหาดทางทิศใต้ฝั่งตะวันตก ส่วนใหญ่ คือ ชนเผ่า ดูอาลลา/บาชซา (Duala/Bassa) ประมาณร้อยละ 14.7 พื้นที่ป่าดิบชื้นทางทิศใต้ ส่วนใหญ่ คือ ชนเผ่าแฟง (Fang) และเผ่ามากา (Maka) ประมาณร้อยละ 24.5 ชาวมุสลิมทางภาคเหนือพื้นที่ซาเฮล คือ เผ่าฟูลานี (Fulani) และอื่นๆ ร้อยละ 14 และกลุ่ม กิร์ดี (Kirdi) ผู้มีความเชื่อแบบดั้งเดิมอาศัยอยู่แถบทะเลทรายทางทิศเหนือและที่ราบสูงภาคกลางประมาณ ร้อยละ 20.8

2.2.4 ภาษา

เนื่องจากกลุ่มเชื้อชาติที่มีอยู่หลากหลายในประเทศ ส่งผลให้ประเทศแคเมอรูนมีภาษาท้องถิ่นมากถึง 230 ภาษา แบ่งออกเป็น 24 กลุ่มใหญ่ อย่างไรก็ตาม ประเทศแคเมอรูนใช้ภาษาฝรั่งเศสและภาษาอังกฤษ เป็นภาษาราชการและภาษาทางการของประเทศ โดยคาดหวังจะเป็นประเทศที่มีระบบ 2 ภาษา แม้ในความเป็นจริงประชากรส่วนใหญ่เข้าใจเพียงภาษาเดียว แต่รัฐบาลยังคงให้การสนับสนุนการใช้ทั้ง 2 ภาษาในระบบการศึกษาของประเทศ

2.2.5 การศึกษา

ในปี 2551 ประมาณร้อยละ 73 ของเยาวชนในประเทศสำเร็จการศึกษาระดับประถม⁵ อย่างไรก็ตาม เยาวชนเพศหญิงยังมีอุปสรรคทางด้านสังคมในการเข้าถึงการศึกษา เนื่องจากทัศนคติของสังคมที่บางส่วนยังไม่เปลี่ยนแปลงว่าหญิงมีหน้าที่ดูแลบ้าน การแต่งงานเร็ว หรือ การตั้งครรถ์ก่อนวัยอันควร รวมถึงปัญหาการล่วงละเมิดทางเพศ โดยเฉพาะทางภาคเหนือของประเทศซึ่งยังขาดแคลนบุคลากรที่ได้รับการศึกษามากกว่าภาคใต้ค่อนข้างมาก

2.3 เศรษฐกิจ

ปี 2553 ประเทศแคเมอรูนมีรายได้ประชาชาติต่อประชากร อยู่ที่ 2,165 ดอลลาร์สหรัฐฯ ซึ่งสูงเป็นอันดับที่ 19 ในทวีปแอฟริกา ในขณะที่ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (คิดตามหลักความเท่าเทียมกันของอำนาจซื้อ) อยู่ที่ 44 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เป็นอันดับที่ 13 ในทวีปแอฟริกา ทั้งนี้ อัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติระหว่างปี 2552-2553 อยู่ที่ ร้อยละ 2.6

ตารางที่ 1: ดัชนีชี้วัดทางเศรษฐกิจ

ดัชนีชี้วัดทางเศรษฐกิจ	แคเมอรูน	ไทย	ปี	แหล่งที่มา
การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ	2.6	7.5	2553	IMF
GDP (PPP, พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ)	44	584.8	2553	IMF
รายได้ต่อประชากร (PPP, ดอลลาร์สหรัฐฯ)	2,165	8,643.6	2553	IMF
อัตราเงินเฟ้อ (ร้อยละ)	2.7	3.0	2553	IMF
ดุลบัญชีเดินสะพัด	-0.8	11.1	2553	IMF
การจ้างงาน (ร้อยละของประชากรอายุ 15 - 64)	62.2	71.5	2551	HDR
สัดส่วนผู้มีรายได้ต่ำกว่า 1.25 ดอลลาร์สหรัฐฯ ต่อวัน	40	น้อยกว่าร้อยละ 2	2543 - 2551	HDR
ค่าจ้างขั้นต่ำ (ดอลลาร์สหรัฐฯต่อเดือน)	28,246 CFA (ประมาณ 1,854 บาท/เดือน)			

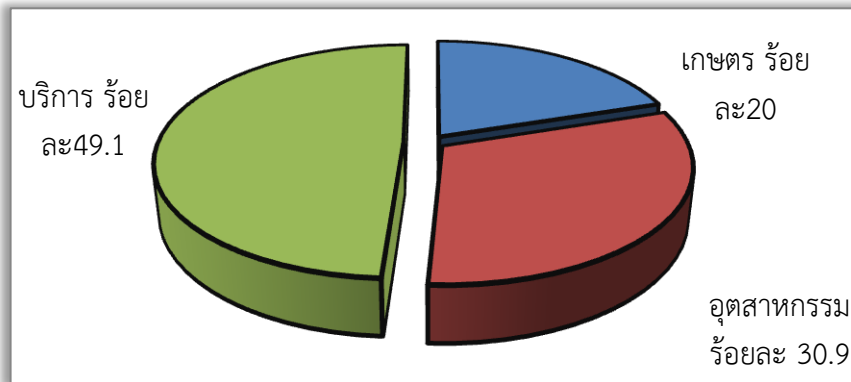
ที่มา: มุลนิธิ สวค. ข้อมูล ณ วันที่ 19 กุมภาพันธ์ ปี 2554

ประเทศแคเมอรูนเข้าเป็นสมาชิกองค์การการค้าโลก (WTO) ในปี 2538 และ ในปัจจุบันเป็นสมาชิกองค์การทางการค้าที่สำคัญของแอฟริกา 3 องค์กร ได้แก่ African Union (AU), Economic Community of Central African States (ECCAS) และ Monetary and Economic Community of Central Africa (CEMAC)

⁵ <http://data.worldbank.org/indicator/SE.PRM.CMPT.ZS>

⁶ ผู้ปกครองบางส่วนที่ต้องการป้องกันบุตรสาวจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศและหวังให้บุตรสำเร็จการศึกษา ดำเนินการหยุด/ชะลอการเติบโตของหน้าอกเด็กหญิงที่เริ่มมีประจำเดือนโดยการดบหรือนวดหน้าอกด้วยวัตถุที่มีความร้อนโดยใช้วัสดุ เช่น กะลา สากไม้ เป็นต้น

แผนภาพที่ 3: ภาคส่วนเศรษฐกิจประเทศแคเมอรูน ปี 2553

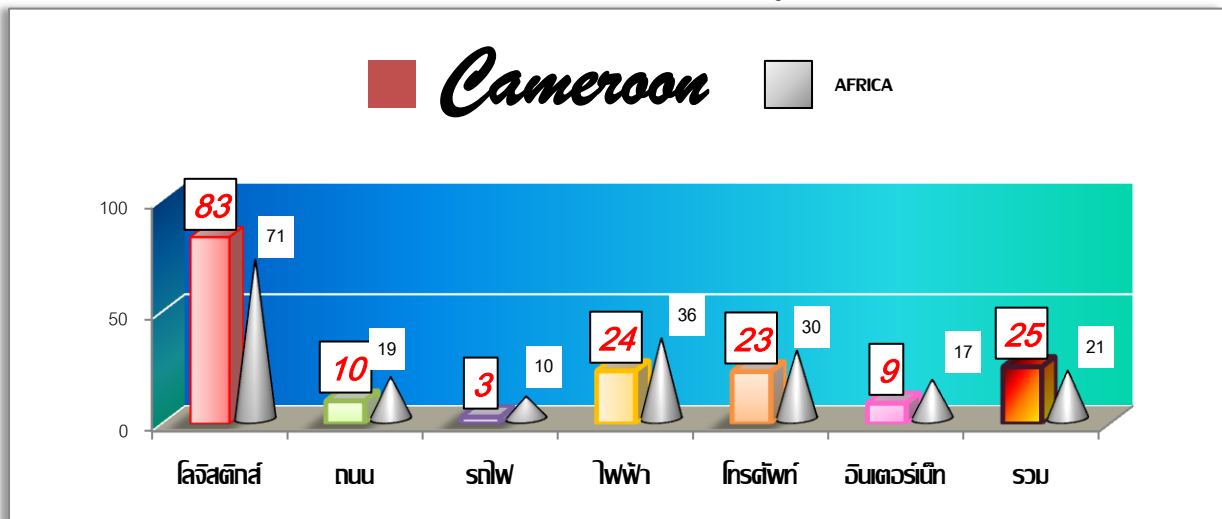
ที่มา: มูลนิธิ สวค. ข้อมูล ณ วันที่ 19 กุมภาพันธ์ ปี 2554

รายได้ประชาชาติของแคเมอรูนอยู่ที่ภาคบริการร้อยละ 49 ภาคเกษตรร้อยละ 20 และภาคอุตสาหกรรมร้อยละ 31 ด้านการค้า สหภาพยุโรปและฝรั่งเศส คือ คู่ค้าที่มีความสำคัญมากที่สุดสำหรับประเทศแคเมอรูน แต่ในด้านการลงทุน ประเทศสหรัฐอเมริกา คือ ประเทศที่ลงทุนในประเทศแคเมอรูนมากที่สุด

2.4 โครงสร้างพื้นฐาน

จากการจัดอันดับของดัชนีชี้วัดประสิทธิภาพด้านการขนส่ง (Logistic Performance Index: LPI) สํารวจโดยธนาคารโลกในปี 2553 พบว่า ประเทศแคเมอรูนได้คะแนน 2.55 ถือเป็นประเทศที่มีศักยภาพอันดับที่ 15 ของประเทศในกลุ่มแอฟริกา ซึ่งแสดงให้เห็นว่าในภาพรวมระบบการขนส่งในประเทศแคเมอรูนจัดอยู่ในเกณฑ์ปานกลางเมื่อเปรียบเทียบกับประสิทธิภาพโดยรวมในภูมิภาค

แผนภาพที่ 4: ดัชนีชี้วัดศักยภาพระบบสาธารณูปโภคของมอริเชียส

ที่มา: มูลนิธิ สวค. ข้อมูล ณ วันที่ 19 กุมภาพันธ์ ปี 2554

2.4.1 ระบบการขนส่งทางอากาศ

ปัจจุบันประเทศแคเมอรูนมีสนามบิน 34 แห่ง อย่างไรก็ตาม มีเพียง 10 แห่งซึ่งปูพื้นผิวเรียบร้อยแล้ว ซึ่งสนามบินนานาชาติดูอาลา (Douala International Airport) เป็นสนามบินนานาชาติหลักของประเทศโดยมีสนามบินยาอุนเดและกาแรว เป็นสนามบินรองที่สามารถรองรับการบินระหว่างประเทศได้ ทั้งนี้ มีสายการบินหลายแห่งซึ่งให้บริการบินระหว่างประเทศจากประเทศแคเมอรูน เช่น สายการบิน อลีตาเลีย สายการบินสวิส และสายการบินมาลี เป็นต้น

2.4.2 ระบบการขนส่งทางถนน

ประเทศแคเมอรูนมีทางหลวงระยะทางรวมประมาณ 50,000 กิโลเมตร โดยประมาณ 5,000 กิโลเมตร เป็นถนนที่ปูเรียบร้อยแล้ว ทั้งนี้ภูมิศาสตร์ของประเทศแคเมอรูนถือเป็นจุดยุทธศาสตร์ของระบบเครือข่ายทางหลวงในทวีป โดยมี 3 เส้นทางหลักตัดผ่านประเทศ เช่น ทางหลวงหมายเลข 3 จากกรุงดริโปลีในประเทศลิเบียทางเหนือสุดของทวีปสู่เคปทาวน์ ประเทศแอฟริกาใต้ และทางหลวงหมายเลข 8 ซึ่งเริ่มจากกรุงลากอสในประเทศไนจีเรียทางทิศตะวันตกของประเทศสู่ทิศตะวันออกเฉียงที่เมืองท่ามอมบาซาในประเทศเคนยา

2.4.3 ระบบการขนส่งทางรถไฟ

ประเทศแคเมอรูนมีระบบการขนส่งทางรถไฟเป็นระบบรางเดียว ซึ่งมีระยะทางรวมประมาณ 977 กิโลเมตร สร้างตั้งแต่สมัยอาณานิคม และปัจจุบันบริหารโดยบริษัทแคมเรล (Camrail)⁷ ที่ได้รับสัมปทานจากรัฐบาล ทั้งนี้ระบบการเดินรถไฟในประเทศแคเมอรูนยังไม่เชื่อมต่อกับต่างประเทศ อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันมีแผนงานที่จะขยายเส้นทางจากสถานีมีบัลมาโย (Mbalmayo) สู่มือง บังกี (Bangui) ประเทศสาธารณรัฐแอฟริกากลาง

⁷ Camrail คือ บริษัทสาขาของกลุ่มทุน Bollore ของประเทศฝรั่งเศส

2.4.4 ระบบขนส่งทางน้ำ

ประเทศแคเมอรูนมีท่าเรือที่มีความสำคัญมากและขนาดใหญ่ที่สุด คือ ท่าเรือดูอาลา (Douala)⁸ ตั้งอยู่ทางตะวันตกของเมืองหลวงยาอุนเด ซึ่งเป็นท่าเรือหลัก และเป็นท่าเรือที่สำคัญใช้ในการค้าระหว่างประเทศ มีสถานีรถไฟและถนนเชื่อมต่อ นอกจากนี้ ประเทศแคเมอรูนมีท่าเรือขนาดเล็กที่มีความสำคัญอีกหลายแห่ง เช่น ท่าเรือกริบิ (Kribi Port) ที่ใช้ส่งออกสินค้าไม้ ท่าเรือลิมเบ (Limbe Port) ที่ใช้ส่งออกปาล์มน้ำมัน ท่าเรือการอย (Garoua) ซึ่งเป็นท่าเรือแม่น้ำที่มีความสำคัญที่สุดในการขนส่งสินค้าผ่านแม่น้ำเบนู (Benue River) และท่าเรือโบนาเบรีที่มีทางรถไฟเชื่อมในการขนส่งสินค้าเข้าประเทศ

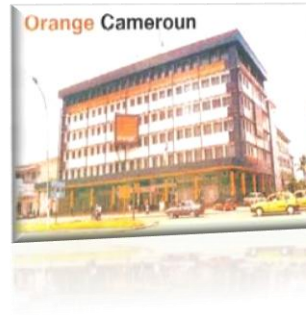
ที่มา: news.cameroon-today.com/six-host...-douala/ ข้อมูล ณ วันที่ 19 กุมภาพันธ์ ปี 2554

2.4.5 โทรคมนาคม

ประเทศแคเมอรูนถือว่าเป็นประเทศที่มีการเข้าถึงบริการด้านโทรคมนาคมค่อนข้างจำกัดยกเว้นในเมืองสำคัญ เช่น ดูอาลา โดยในปี 2551 พบว่า จำนวนการจดทะเบียนโทรศัพท์เคลื่อนที่และโทรศัพท์บ้าน 33 เครื่อง ต่อประชากร 100 คน ในขณะที่ทางด้านอินเทอร์เน็ต จากดัชนีจำนวนผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตในปี 2551 นั้น พบว่าในประชากร 19.9 ล้านคน มีประมาณ 756,000 คนที่ขอใช้บริการอินเทอร์เน็ต ซึ่งเป็นสัดส่วนที่น้อยอันดับที่ 27 ในทวีป

⁸ <http://www.otal.com/cameroon/index.htm>

2.4.6 ไฟฟ้า

ประเทศส่วนใหญ่ในแอฟริกามีปัญหาในการผลิตและจำหน่ายไฟฟ้าให้เพียงพอต่อความต้องการบริโภคในประเทศ โดยในส่วนของประเทศแคเมอรูนนั้น ในปี 2551 กว่าร้อยละ 70 ของประชากรในประเทศยังมีปัญหาในการใช้ไฟฟ้า ทั้งนี้ การจำหน่ายไฟฟ้าแก่ประชากรชาวแคเมอรูนนั้นมาจากการให้บริการของบริษัท AES-SONEL ซึ่งเป็นบริษัทสัญชาติอเมริกันที่ได้ซื้อหุ้นใหญ่ในกิจการ state-run Société Nationale d'Electricité de Cameroun (SONEL) ของรัฐ จากแผนการแปรรูปรัฐวิสาหกิจของรัฐบาลแคเมอรูนเมื่อปี 2544 อนึ่งในปี 2552 ประเทศแคเมอรูนมีกำลังการผลิตไฟฟ้ารวมประมาณ 3.903 พันล้านกิโลวัตต์⁹ โดยประมาณร้อยละ 88 คือ การผลิตไฟฟ้าจากพลังงานน้ำและประมาณร้อยละ 12 คือการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานความร้อน¹⁰

2.4.7 ด้านน้ำ¹¹

ประเทศแคเมอรูนมีทรัพยากรน้ำจืดที่อุดมสมบูรณ์ ซึ่งส่วนใหญ่พึ่งพาเครือข่ายแม่น้ำธรรมชาติที่ไหลจากภาคเหนือและออกสู่ทะเลทางภาคใต้ของประเทศ โดยมีแอ่งน้ำที่สำคัญกว่า 6 แห่งและแอ่งน้ำที่สำคัญที่สุดคือแอ่งน้ำซานารา (Sanara Basin) นอกจากนี้ คาดว่ายังมีแหล่งน้ำใต้ดินอีกจำนวนมากที่ยังไม่ได้สำรวจ ทั้งนี้ การใช้น้ำส่วนใหญ่ในประเทศคือ การใช้ในอุตสาหกรรมเกษตรเพื่อการเพาะปลูกและในการผลิตกระแสไฟฟ้า

⁹ <http://www.indexmundi.com/map/?v=79>

¹⁰ <http://www.mbeni.com/indy/powr/af/ca/p0005.htm#5>

¹¹ <http://waterwiki.net/index.php/Cameroon>

บทที่ 3 ปัจจัยแวดล้อมในการลงทุน

รัฐบาลประเทศแคเมอรูนมุ่งมั่นที่จะดึงดูดการลงทุนจากนักลงทุนต่างชาติเพื่อกระตุ้นให้เกิดการขยายตัวทางเศรษฐกิจ และการจ้างงานในประเทศ อย่างไรก็ตาม แม้สภาพแวดล้อมทางด้านกฎระเบียบในการประกอบธุรกิจ มีความสะดวกมากยิ่งขึ้น แต่ยังคงต้องได้รับการปรับปรุงและยังเป็นอุปสรรคท้าทายผู้ที่ต้องการ ลงทุนในประเทศแคเมอรูน

3.1 กฎระเบียบ

ปัจจุบันกฎระเบียบเกี่ยวข้องกับการลงทุนที่สำคัญที่สุดในประเทศแคเมอรูน ได้แก่ กฎบัตรการลงทุนปี 2545 (Investment Charter, 2002) ซึ่งยังไม่สามารถนำไปใช้ได้อย่างเต็มที่ เนื่องจากยังไม่มีกฎหมายลูกออกมารองรับ ยกเว้นในปี 2551 ที่รัฐสภาได้ผ่านกฎหมายลูกสำหรับการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานที่มีมูลค่าสูงกว่า 200 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพื่อกำหนดสิทธิประโยชน์ เช่น การยกเว้นการเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม เป็นต้น ด้วยเหตุนี้ นักลงทุนจึงยังต้องใช้กฎหมายการลงทุน ปี 2533 (Investment Code, 1990) ควบคู่ไปด้วยสำหรับมูลค่าลงทุนที่ไม่เข้าข่ายสิทธิประโยชน์ทางการลงทุนในปัจจุบัน มีสาระสำคัญ ดังนี้

- 1) การลงทุนที่มีมูลค่าสูงกว่า 2 แสนดอลลาร์สหรัฐฯ ต้องแจ้งจุดประสงค์การลงทุนก่อนเข้าดำเนินการอย่างน้อย 30 วันที่กระทรวงการคลัง (อย่างไรก็ดีเมื่อปี 2553 ประเทศแคเมอรูนได้มีการจัดตั้งหน่วยงานส่งเสริมการลงทุน-API¹² ซึ่ง ทำหน้าที่ช่วยเหลือนักลงทุนในด้านกฎระเบียบต่างๆ ที่ต้องดำเนินการ)
- 2) เสรีในการแลกเปลี่ยนเงินและการโอนเงิน ซึ่งดำเนินการได้สะดวก เนื่องจากค่าเงินผูกติดอยู่กับค่าเงินยูโร เงินปันผล ผลกำไรต่างๆ การชำระเงินกู้ต่างประเทศ หรือ การโอนเงินทุนกลับประเทศแม่ในกรณีเลิกกิจการ ดำเนินการได้โดยเสรี แต่ธนาคารต้องตรวจสอบความถูกต้องก่อนดำเนินการ อย่างไรก็ตาม การโอนเงินที่มีมูลค่าสูงกว่า 220,000 ดอลลาร์สหรัฐฯ ต้องได้รับการอนุมัติจากกระทรวงการคลังก่อน ซึ่งจะใช้เวลาในการดำเนินการประมาณ 12 วัน
- 3) นักลงทุนทั้งท้องถิ่นและต่างชาติจะได้รับการคุ้มครองเงินลงทุนจากการถูกยึดกิจการ กล่าวคือ ในกรณีถูกยึดกิจการเพื่อผลประโยชน์ของชาติ นักลงทุนจะได้รับการชดเชย ซึ่งเป็นไปตามมาตรฐานนานาชาติ
- 4) การไกล่เกลี่ยข้อพิพาทซึ่งดำเนินการได้หลายวิธี โดยนักลงทุนสามารถระบุความต้องการได้ตอนยื่นเอกสารขอรับสิทธิประโยชน์ในการลงทุน ทั้งนี้ ระบบศาลใช้เวลาค่อนข้างนานในการพิจารณาคดี นักลงทุนส่วนใหญ่จึงเลือกใช้ระบบอนุญาโตตุลาการ ซึ่งมีส่วนช่วยพัฒนาสภาพแวดล้อมด้านการลงทุนให้ดีขึ้นค่อนข้างมาก

¹² www.ipac.cm

3.2 ระบบภาษีของประเทศแคเมอรูน

ประเทศแคเมอรูนมีการเก็บภาษีในอัตราที่สูง นอกจากนี้ระบบภาษียังคงมีความซับซ้อนค่อนข้างมาก อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันประเทศแคเมอรูนมีอัตราภาษีที่สำคัญ ดังนี้

3.2.1 ภาษีเงินได้นิติบุคคล (Corporate Income Tax)

จัดเก็บในอัตราร้อยละ 35 และมีค่าบริการอีกร้อยละ 10 ส่งผลให้อัตราภาษีนิติบุคคลที่จัดเก็บสุทธิอยู่ที่ร้อยละ 38.5 อนึ่งในกรณีที่บริษัทเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ บริษัทจะได้รับสิทธิประโยชน์พิเศษในการชำระภาษีในอัตราร้อยละ 30 (อัตราสุทธิรวมค่าบริการเป็นร้อยละ 33) ใน 3 ปีแรก

3.2.2 ภาษีขายและภาษีมูลค่าเพิ่ม (Sales Tax/ Value Added Tax: VAT)

ภาษีนี้ จัดเก็บตามสินค้าและบริการที่เกิดขึ้นในประเทศกานา โดยอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มมาตรฐานอยู่ที่ร้อยละ 19.3

3.2.3 ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (Personal Income Tax)

ตารางที่ 2: แสดงอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

รายได้ที่ต้องชำระภาษี	อัตราภาษี	อัตราภาษี+ค่าบริการ
0-2,000,000 CFA Franc	10%	11%
2,000,001-3,000,000 CFA Franc	15%	16.5%
3,000,001-5,000,000 CFA Franc	25%	27.5%
>5,000,000 CFA Franc	35%	38.5%

ที่มา: <http://www.taxrates.cc/html/cameroon-tax-rates.html> ข้อมูล ณ วันที่ 13 สิงหาคม ปี 2554

3.3 การประกอบธุรกิจ

ประเทศแคเมอรูนเป็นประเทศที่มีการปกครองโดยพรรคเดียนันบแต่การได้รับเอกราชจากฝรั่งเศส ดังนั้นแม้จะเป็นประเทศที่ประชากรมีกำลังซื้อและศักยภาพสูงกว่าหลายประเทศในทวีป แต่แคเมอรูนยังคงมีปัญหาในประสิทธิภาพของการทำงาน กฎระเบียบที่ยุ่งยาก อย่างไรก็ตามแคเมอรูนมีความพยายามในการดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศ และในปัจจุบันเริ่มมีประเทศฝั่งตะวันออก เช่น สิงคโปร์และมาเลเซียเข้าลงทุนในอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมัน นอกจากนี้เมื่อปี 2553 ประเทศแคเมอรูนได้ตั้งหน่วยงานส่งเสริมการลงทุน หรือ Agence de Promotion des Investissements (API) ที่ให้ความช่วยเหลือนักลงทุนที่ต้องการเข้ามาลงทุนในแคเมอรูน โดยเป็นที่ปรึกษาทั้งด้านกฎหมาย ข้อบังคับต่างๆ หรือขั้นตอนการจัดตั้งธุรกิจ¹³

¹³ รายละเอียดหน่วยงานที่สำคัญซึ่งสามารถสนับสนุนนักลงทุนไทย โปรดดูในบทที่ 5

3.3.1 ขั้นตอนการจัดตั้งธุรกิจ

1. ต้องมีการออกใบรับรองการจัดตั้งบริษัทเพื่อขอให้ธนาคารเปิดบัญชีธนาคารให้บริษัท (ระยะเวลาดำเนินการ 1 วัน) ไม่มีค่าใช้จ่าย โดยในขั้นตอนการจัดตั้งบริษัทนั้น จะต้องมีการสำรวจก่อนว่าชื่อที่จะใช้ ต้องไม่ซ้ำกับชื่อบริษัทที่มีอยู่แล้ว
2. ฝากเงินลงทุนขั้นต่ำในธนาคาร และขอรับใบเสร็จ (ระยะเวลาดำเนินการ 1 วัน) ไม่มีค่าใช้จ่าย
3. นักกฎหมายหรือผู้ถือหุ้นร่างหนังสือบริคณห์สนธิ และข้อบังคับขององค์กร และลงชื่อเพื่อใช้ข้อบังคับบริษัท (ระยะเวลาดำเนินการ 2 วัน) ค่าใช้จ่ายประมาณ 6,000 CFA Franc+ร้อยละ 2 ของทุนเริ่มต้น และภาษีมูลค่าเพิ่ม ร้อยละ 19.3 (400 บาท+ภาษีทุนร้อยละ 2+ภาษีมูลค่าเพิ่ม)
4. ขอประวัติอาชญากรรมของผู้อำนวยการบริษัทที่ไม่เกิน 3 เดือน (ระยะเวลาดำเนินการ 4 วัน มีค่าใช้จ่ายประมาณ 330 บาท)
5. ยื่นเอกสารดำเนินการขอใบอนุญาตประกอบธุรกิจที่ one-stop-shop (ระยะเวลาดำเนินการ 8 วัน) ค่าใช้จ่ายประมาณ 14,000 CFA Franc (ประมาณ 930 บาท)
6. ตีพิมพ์เอกสารจัดตั้งบริษัทในวารสารกฎหมาย (ระยะเวลาดำเนินการ 5 วัน ค่าใช้จ่าย 76,000 CFA Franc หรือประมาณ 5,000 บาท)

3.3.2 เงินทุนขั้นต่ำและการถือครองที่ดิน

- 1) เงินทุนขั้นต่ำ 20,000 ดอลลาร์สหรัฐฯ เพื่อสิทธิประโยชน์ขั้นพื้นฐาน
- 2) ชาวต่างชาติไม่สามารถเป็นเจ้าของที่ดิน การถือครองที่ดินต้องอยู่ในลักษณะการเช่า โดยมีระยะเวลาสูงสุด 99 ปี

3.3.3 การเคลื่อนย้ายบุคคล

ประเทศแคเมอรูนมีกฎระเบียบที่สำคัญด้านแรงงาน คือ The Labour Code, 1992 ได้ยกเลิกมาตรการกำหนดค่าจ้างขั้นต่ำโดยภาครัฐแต่เพียงผู้เดียว และใช้ระบบการต่อรองแทน รวมถึงการลดบทบาทของภาครัฐในสภาพแรงงาน อย่างไรก็ตาม กฎระเบียบไม่มีผลกับพนักงานราชการ ทั้งนี้กฎระเบียบในปัจจุบันนั้นได้สร้างกรอบการดูแลตลาดแรงงานในประเทศได้ดี อนึ่งสรุปสาระสำคัญ ได้ดังนี้

1. ค่าแรงพื้นฐาน

ค่าแรงพื้นฐานในประเทศแคเมอรูน กำหนดร่วมกันโดยภาครัฐ และกรรมการที่ปรึกษาด้านแรงงานแห่งชาติ (National Labour Advisory Board) โดยคำนึงถึงปัจจัยต่างๆ เช่น อัตราเงินเฟ้อของสินค้าอุปโภคบริโภค ทั้งนี้ ปัจจุบันค่าแรงพื้นฐานในประเทศแคเมอรูน คือ 28,246 CFA Franc ต่อเดือน หรือประมาณ 1,854 บาทต่อเดือน

2. เวลาทำงานและการจ้างแรงงานเยาวชน

เวลาทำงานปกติ คือ 40 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และในอุตสาหกรรมการเกษตรยืดหยุ่นได้บ้าง แต่ต้องไม่เกิน 48 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ในส่วนของแรงงานเยาวชน และแรงงานเพศหญิงต้องมีเวลาพักผ่อนระหว่างกะอย่างน้อย 12 ชั่วโมง (ในกรณีทำงานกลางคืน ซึ่งห้ามทำงานในภาคอุตสาหกรรม) ไม่สามารถจ้างเยาวชนที่มีอายุต่ำกว่า 14 ปี ได้ ยกเว้นมีการอนุมัติจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานในกรณีพิเศษ โดยคำนึงถึงลักษณะงานและความจำเป็นในบางพื้นที่ อย่างไรก็ตาม เยาวชนที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี ไม่ได้รับอนุญาตให้ทำงานบนเรือและอุตสาหกรรมที่เป็นอันตราย

3. วันหยุดราชการและการลา

การทำงานในแต่ละสัปดาห์ต้องมีช่วงเวลาให้พักผ่อนอย่างน้อย 24 ชั่วโมงติดต่อกันในวันอาทิตย์ โดยไม่สามารถยกเว้นเพื่อใช้ทำงานนอกเวลาได้ ทั้งนี้ สตรีมีสิทธิลาคลอดบุตรได้ 14 สัปดาห์ โดยสามารถลาเพิ่มได้ 6 สัปดาห์ในกรณีที่แพทย์วินิจฉัยให้พักผ่อนเนื่องจากความผิดปกติ

3.3.4 สิทธิประโยชน์

แบ่งประเภทกิจการสนับสนุนออกเป็น 3 ประเภทคือ ทัวไป (Basic) กิจการขนาดย่อม (SME) และ กิจการที่รัฐให้ความสำคัญเป็นพิเศษ ตามแผน IMP ดังแสดงในรูป

แผนภาพที่ 5: สิทธิประโยชน์ทางภาษีของการลงทุนในพื้นที่ต่างๆของประเทศแคเมอรูน

ที่มา: Investment Promotion Agency (Cameroon) รวบรวมโดยมูลนิธิสถาบันวิจัยนโยบายเศรษฐกิจการคลัง ข้อมูล ณ วันที่ 19 กุมภาพันธ์ ปี 2554

นอกจากนี้ประเทศแคเมอรูนมีเขตการค้าเสรี ซึ่งบริหารโดย National Office for Industrial Free Zones (NOIFZ)¹⁴ จัดตั้งขึ้นในปี 2533 เพื่อส่งเสริมกิจกรรมการส่งออกในประเทศ โดยบริษัทที่จะได้รับสิทธิประโยชน์ต้องมีมูลค่าการส่งออกสินค้าที่ผลิตมากกว่าร้อยละ 80 และกิจกรรมการผลิตต้องเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เขตการค้าเสรีประเทศแคเมอรูนมี 2 รูปแบบ คือ

- 1) นิคมอุตสาหกรรมที่รัฐกำหนด
- 2) การลงทุนในกิจกรรมที่รัฐส่งเสริม (ใกล้วัตถุดิบ)

สิทธิประโยชน์ที่ได้รับ คือ

- 1) ไม่ต้องเสียภาษี 10 ปีและจากปีที่ 11 ชำระในอัตราร้อยละ 15
- 2) กิจกรรมเพื่อการส่งออกแต่สามารถขายสินค้าให้แคเมอรูนได้ไม่เกินร้อยละ 20 (และต้องชำระภาษี)
- 3) เปิดบัญชีสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐฯ ได้และแลกเปลี่ยนสกุลเงินและโอนเงินไปต่างประเทศได้อย่างเสรี
- 4) ปลดภาษีอากรในการส่งออก นำเข้า และสามารถจ้างงานชาวต่างชาติได้ไม่เกินร้อยละ 20

¹⁴ http://www.onzfi.org/?dict_code=1 ข้อมูล ณ วันที่ 19 กุมภาพันธ์ ปี 2554

3.4 ระดับการเปิดเสรีและความสะดวกในการทำธุรกิจ

3.4.1 เสรีภาพทางเศรษฐกิจ การค้า และการลงทุน

จากการจัดอันดับระดับการเปิดเสรีทางเศรษฐกิจในปี 2554 ประเทศแคเมอรูนได้รับคะแนน 51.8 ซึ่งลดลงจากปีก่อนหน้า 0.6 คะแนน ส่งผลให้แคเมอรูนเป็นประเทศที่มีเสรีภาพทางเศรษฐกิจสูงเป็นอันดับที่ 136 ของโลก นอกจากนี้ หากเปรียบเทียบกับประเทศในภูมิภาค Sub-Saharan Africa ประเทศแคเมอรูนอยู่ในอันดับที่ 27 จากทั้งหมด 46 ประเทศ ทั้งนี้คะแนนโดยรวมของประเทศแคเมอรูนต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยจากทั่วโลก (59.7) ประเทศไทย (64.7) และค่าเฉลี่ยภายในภูมิภาค (53.5)

ในระยะเวลา 5 ปีที่ผ่านมา อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศแคเมอรูนขยายตัวในอัตราเฉลี่ยต่อปีประมาณร้อยละ 3 เนื่องจากภาครัฐยังคงมีบทบาทสำคัญในธุรกิจกว่าร้อยละ 40 ในประเทศ การขยายตัวของธุรกิจภาคเอกชนยังคงมีอุปสรรคแม้มีความพยายามปฏิรูปอย่างต่อเนื่อง เช่น การตั้งหน่วยงานส่งเสริมการลงทุนที่ให้บริการในลักษณะ one-stop-shop

ตารางที่ 3: คะแนนระดับการเปิดเสรีทางเศรษฐกิจของประเทศแคเมอรูน ประจำปี 2554

Economic Freedom Score				
Cameroon	World Average	Regional average	Free economies	Thailand
51.8	59.7	53.5	59.4	64.7

ที่มา: www.heritage.org ข้อมูล ณ วันที่ 10 พฤษภาคม ปี 2554 รวบรวมโดยมูลนิธิสถาบันวิจัยนโยบายเศรษฐกิจการคลัง

ตารางที่ 4: คะแนนและอันดับของการเปิดเสรีด้านต่างๆ ของประเทศแคเมอรูนเปรียบเทียบกับคะแนนเฉลี่ยทั่วโลก ประจำปี 2554

Country's World Ranking			
	World Ranking	Scores	World Average
Business Freedom	151	44.1	64.3
Trade Freedom	161	59.6	74.8
Fiscal Freedom	146	66.9	76.3
Government Spending	17	89.7	63.9
Monetary Freedom	109	73.3	73.4
Investment Freedom	123	35	50.2
Financial Freedom	70	50	48.5
Property Rights	99	30	43.6
Freedom From Corruption	148	22	40.5
Labor Freedom	139	47	61.5

ที่มา: www.heritage.org ข้อมูล ณ วันที่ 10 พฤษภาคม ปี 2554 รวบรวมโดยมูลนิธิสถาบันวิจัยนโยบายเศรษฐกิจการคลัง

3.4.2 เสรีภาพด้านการทำธุรกิจ (Business Freedom)

ภาพรวมในการประกอบธุรกิจของประเทศแคเมอรูน ยังคงมีปัญหาอยู่ เนื่องจากความซับซ้อนในเรื่องของกฎระเบียบต่างๆ ซึ่งไม่มีประสิทธิภาพ และความโปร่งใส ถึงแม้ว่าจะมีการปฏิรูปในบางส่วน แต่ข้อกำหนดสำหรับการเข้าและออกของธุรกิจก็ยังคงเสียเวลาในการดำเนินการและมีความยุ่งยาก

3.4.3 เสรีภาพทางการค้า (Trade Freedom)

แคเมอรูนมีอัตราภาษีศุลกากรเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 15 ในปี 2552 จากข้อจำกัดและข้อห้ามต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้า ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของอัตราภาษี ค่าธรรมเนียม การขอใบอนุญาตในการทำธุรกิจ การบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญามีความเข้มงวดน้อย การบริหารจัดการด้านภาษีที่ไม่มีประสิทธิภาพ และมาตรการกีดกันการค้าที่ไม่ใช่ภาษี ล้วนส่งผลกระทบต่อเสรีภาพในการค้าขายสินค้าและบริการ ซึ่งเป็นการเพิ่มต้นทุนทางการค้า

3.4.4 เสรีภาพด้านการคลัง (Fiscal Freedom)

ประเทศแคเมอรูนมีอัตราภาษีที่สูงแต่การเก็บภาษี ยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ ภาษีเงินได้ บุคคลธรรมดาและภาษีเงินได้นิติบุคคลสูงสุดในภูมิภาค อยู่ที่ร้อยละ 38.5 นอกจากนี้ ยังมีภาษีอื่นๆ เช่นภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีการโอนในการทำธุรกิจ ภาษีที่เก็บจากโรงเรียน และภาษีมรดก ในปัจจุบัน รายได้ที่ได้จากการเก็บภาษีทั้งหมดมีค่าประมาณร้อยละ 18.5 ของ GDP การปฏิรูปในเรื่องของภาษีเพื่อขยายฐานภาษี รวมถึงการเก็บภาษีชาวต่างชาติที่จะเข้ามาในระบบ จึงยังคงต้องดำเนินการต่อเนื่อง

3.4.5 การใช้จ่ายของรัฐบาล (Government Spending)

ปัจจุบัน อัตราการใช้จ่ายของภาครัฐที่รวมถึง การบริโภค เท่ากับร้อยละ 18.5 ของ GDP ซึ่งการใช้จ่ายของภาครัฐ เพิ่มขึ้นจากการขึ้นค่าแรงของบุคลากรภาครัฐ เป็นร้อยละ 5 ของ GDP และการให้เงินสนับสนุนแก่บริษัทกลั่นน้ำมัน SONARA และรัฐวิสาหกิจต่างๆ ส่วนนี้สาธารณะยังอยู่ที่ประมาณร้อยละ 9.5 ของ GDP

3.4.6 เสรีภาพทางนโยบายด้านการเงิน (Monetary Freedom)

อัตราเงินเฟ้ออยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 3.4 ระหว่างปี 2550-2552 และคาดการณ์ว่าจะลดลงเหลือเพียงร้อยละ 1.9 ในปี 2553 BEAC (The regional Banque des Etats de l' Afrique Centrale) มีอำนาจผูกขาดในการควบคุมเงินเฟ้อและดูแลในเรื่องของค่าเงิน CFA's franc's และการผูกค่าเงินไว้กับสกุลยูโร แม้การกำหนดราคาถูกกำหนดโดยตลาด แต่รัฐบาลทำหน้าที่ให้เงินสนับสนุน และควบคุมราคา ซึ่งถือว่าเป็นกลยุทธ์ในการควบคุมสินค้าที่เป็นสินค้าพื้นฐาน ยกตัวอย่างเช่น ข้าว แป้ง ผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร ไฟฟ้า น้ำ สินค้าปิโตรเลียม โทรคมนาคม เป็นต้น

3.4.7 เสรีภาพทางการลงทุน (Investment Freedom)

การทุจริตทางการเมือง และระบบราชการที่ยุ่งยาก รวมไปถึงการดำเนินการต่างๆ ซึ่งค่อนข้างมีความล่าช้า อีกทั้งรัฐบาลเข้าถือหุ้นในธุรกิจของเอกชนในสัดส่วนที่สูง ล้วนเป็นอุปสรรคที่สำคัญต่อนักลงทุนต่างชาติ

ทั้งนี้ เงินปันผล ดอกเบี้ย และเงินต้นของหนี้ต่างประเทศ การจ่ายค่าเช่า ค่าการจัดการ การชำระบัญชี และอื่นๆ สามารถที่จะโอนไปยังต่างประเทศได้อย่างอิสระ การชำระบัญชีของการลงทุนโดยตรงจากต่างชาติจะต้องมีการเปิดเผยที่กระทรวงการคลัง และธนาคารกลาง

ชาวต่างชาติที่เข้ามาพักอาศัยสามารถที่จะเปิดบัญชีการซื้อขายเงินตราต่างประเทศกับทางธนาคารกลาง และการอนุมัติจากทางกระทรวงการคลัง ในส่วนของธุรกรรมทางการเงิน เช่นการกู้ยืมของต่างชาติ การลงทุนโดยตรงจากต่างชาติ การชำระหนี้ และหลักทรัพย์ของต่างชาติ ขึ้นอยู่กับการควบคุมและการอนุมัติ หรือการเปิดเผยของทางรัฐบาล

3.4.8 เสรีภาพทางการเงินการธนาคาร (Financial Freedom)

ต้นทุนทางการเงินการธนาคารค่อนข้างสูง และการเข้าถึงสินเชื่อของประชาชนในพื้นที่ชนบทยังมีข้อจำกัด ปัจจุบันประเทศแอมเอรูน มีเครือข่ายของสถาบันการเงินรายย่อยที่กว้างขวาง ซึ่งเป็นระบบการให้บริการการเงินสำหรับคนจนที่ไม่สามารถเข้าถึงการให้บริการของธนาคาร ในปัจจุบันมี 3 ธนาคารหลัก ของแอมเอรูน ซึ่ง การให้บริการทางการเงินค่อนข้างไม่มีคุณภาพ เนื่องจากขาดความโปร่งใส และการตรวจสอบในการกู้ยืม

บริษัทประกันที่ใหญ่ที่สุดมีชาวต่างชาติเป็นเจ้าของ อย่างไรก็ตาม ธุรกิจประกันที่ดำเนินการโดยชาวแอมเอรูน มีสัดส่วนเพิ่มขึ้น ในด้านตลาดหลักทรัพย์นั้นยังมีขนาดเล็กอยู่

3.4.9 กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สิน (Private Property's Rights)

การทุจริตทางการเมืองและความไม่แน่นอนของกฎระเบียบต่างๆ มีความเสี่ยงซึ่งนำไปสู่การยึดทรัพย์สินของเอกชนได้ บริษัทต่างชาติบางบริษัทไม่ไว้วางใจในการตัดสินของศาลและคณะบริหารราชการแผ่นดินที่มักจะถูกกล่าวหาถึงการทุจริตและไม่เป็นธรรม ซึ่งเป็นผลของการโดนหลอกลวง และในเรื่องคดีความต่างๆ มักมีการฝ่าฝืนเครื่องหมายการค้าและลิขสิทธิ์ต่างๆ แคมเอรูนถูกจัดอันดับในเรื่องของกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินเป็นลำดับที่ 109 จาก 125 ประเทศในปี 2553 โดย International Property Rights Index

3.4.10 การปลอดการทุจริต (Freedom from Corruption)

ประเทศแอมเอรูนยังมีปัญหาเรื่องการทุจริตค่อนข้างสูง อยู่ในลำดับที่ 146 จาก 180 ประเทศ โดยผลการสำรวจดัชนีความโปร่งใสเมื่อปี 2552 โดย Transparency International ซึ่งทางศาลและคณะกรรมการบริหารราชการได้ถูกกล่าวหาถึงการทุจริตในการปฏิบัติหน้าที่ ถึงแม้ว่าการต่อต้านการทุจริต และการเริ่มต้นสร้างธรรมาภิบาล ช่องโหว่ทางกฎหมาย ก็ยังทำให้การทุจริตยังคงมีอยู่

3.4.11 เสรีภาพด้านแรงงาน (Labor Freedom)

ตลาดแรงงานในแอมเอรูนยังคงไม่มีความยืดหยุ่น และไม่มีประสิทธิภาพ ถึงแม้ว่าภาพรวมจะดูมีกรอบที่ดี ค่าใช้จ่ายในการจ้างแรงงาน นอกเหนือจากค่าจ้างประจำนั้น อยู่ในระดับปานกลาง

3.4.12 ความสะดวกในการทำธุรกิจ

ในภาพรวมอันดับความสะดวกในการทำธุรกิจของประเทศแอมะซอนในปี 2554 อยู่ที่ 168 ตีขึ้น 5 อันดับ เมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อนหน้า จำนวนขั้นตอนในการจัดตั้งธุรกิจได้ลดลงจาก 11 ขั้นตอนในปี 2551 เหลือเพียง 6 ขั้นตอนในปี 2554 เช่นเดียวกับระยะเวลาดำเนินการจัดตั้งธุรกิจที่ลดลงจาก 38 วัน ในปี 2551 เหลือเพียง 19 วัน ในปี 2554 เนื่องจากประเทศแอมะซอนได้จัดตั้งหน่วยงานส่งเสริมการลงทุนเมื่อปี 2553 ซึ่งมีการให้บริการในลักษณะ one-stop-shop ส่งผลให้การเข้าลงทุนเปิดกิจการมีความสะดวกมากยิ่งขึ้น

**ตารางที่ 5: อันดับของความสะดวกในการทำธุรกิจของประเทศแอมะซอน
เปรียบเทียบกับประเทศไทย และ Sub - Saharan Africa ปี 2554**

หัวข้อการจัดอันดับ	อันดับโลก		
	แอมะซอน	ไทย	Sub-Saharan Africa
1) ความสะดวกในการจัดตั้งบริษัท ¹⁵	131	95	
1.1 จำนวนขั้นตอนในการยื่นขอดำเนินการ	6	7	8.9
1.2 ระยะเวลาในการดำเนินการ (วัน)	19	32	45.2
2) ขั้นตอนการขอใบอนุญาตก่อสร้าง	118	12	
2.1 จำนวนขั้นตอนในการยื่นขอดำเนินการ	14	11	17.6
2.2 ระยะเวลาในการดำเนินการ (วัน)	213	156	239.5
3) ขั้นตอนการขึ้นทะเบียนทรัพย์สินของกิจการ	149	19	
3.1 จำนวนขั้นตอนในการยื่นขอดำเนินการ	5	2	6.5
3.2 ระยะเวลาในการดำเนินการ (วัน)	93	2	67.9
3.3 ค่าใช้จ่าย (ร้อยละของรายได้ต่อหัว)	19.3	4.3	9.6
4) ความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งสินเชื่อ	138	72	
4.1 ดัชนีข้อมูลสินเชื่อ ¹⁶	2	5	1.7
5) การให้ความคุ้มครองผู้ลงทุน	120	12	
5.1 ดัชนีการเปิดเผยข้อมูล ¹⁷	6	10	4.8
5.2 ดัชนีการคุ้มครองผู้ลงทุน ¹⁸	4.3	7.7	4.4
6) ความสะดวกในการชำระภาษี	169	91	
6.1 จำนวนภาษีที่ต้องชำระ	44	23	37.3
6.2 ภาระภาษีทั้งหมด (ร้อยละของกำไร)	49.1	37.4	68
7) ความสะดวกด้านการค้าขายระหว่างประเทศ	155	12	
7.1 จำนวนเอกสารที่ต้องยื่นในการส่งออก	11	4	7.7
7.2 ระยะเวลาที่ใช้ในการส่งออก (วัน)	23	14	32.3
7.3 ต้นทุนในการส่งออกต่อตู้สินค้า (ดอลลาร์สหรัฐฯ)	1,379	625	1,961.5
7.4 จำนวนเอกสารที่ต้องยื่นในการนำเข้า	12	3	8.7
7.5 ระยะเวลาที่ใช้ในการนำเข้า (วัน)	26	13	38.2

¹⁵ เป็นอันดับที่เปรียบเทียบกับ 181 ประเทศทั่วโลก โดยอันดับ 1 หมายถึงประเทศที่ให้ความสะดวกมากที่สุด และอันดับ 181 หมายถึงประเทศที่ให้ความสะดวกน้อยที่สุด

¹⁶ ดัชนีข้อมูลสินเชื่อมีค่าตั้งแต่ 0 ถึง 6 โดยค่าที่มากขึ้นหมายถึง ข้อมูลสินเชื่อมีความหลากหลาย มีคุณภาพ และสามารถเข้าถึงได้ง่าย

¹⁷ ดัชนีการเปิดเผยข้อมูลมีค่าตั้งแต่ 0 ถึง 10 โดยค่าที่มากขึ้นหมายถึง การดำเนินธุรกรรมต่างๆมีความโปร่งใยิ่งขึ้น

¹⁸ ดัชนีการคุ้มครองผู้ลงทุนมีค่าตั้งแต่ 0 ถึง 10 โดยค่าที่มากขึ้นหมายถึง มาตรการคุ้มครองผู้ลงทุนที่เข้มแข็งขึ้น

หัวข้อการจัดอันดับ	อันดับโลก		
	แอฟริกา	ไทย	Sub-Saharan Africa
7.6 ต้นทุนในการนำเข้าต่อตู้สินค้า (ดอลลาร์สหรัฐฯ)	1,978	795	2,491.8
8) การบังคับใช้สัญญา	173	25	
8.1 จำนวนขั้นตอนในการยื่นขอดำเนินการ	43	36	39.1
8.2 ระยะเวลาในการดำเนินการ (วัน)	800	479	639
9) การปิดกิจการ	141	46	
9.1 อัตราค่าใช้จ่ายในการฟื้นฟู (เซ็นต์ต่อ 1 ดอลลาร์)	13.6	43.5	23.2
9.2 ระยะเวลา (ปี)	3.2	2.7	3.4
ความสะดวกในการทำธุรกิจ (อันดับรวม)	168	19	

ที่มา: www.doingbusiness.org ข้อมูล ณ วันที่ 10 พฤษภาคม ปี 2554 รวบรวมโดยมูลนิธิสถาบันวิจัยนโยบายเศรษฐกิจการคลัง

3.5 ความตกลงที่สำคัญระหว่างประเทศ

3.5.1 World Trade Organization (WTO)

ประเทศแอฟริกาเป็นสมาชิกกลุ่ม WTO โดยได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกตั้งแต่วันที่ตั้งองค์การอย่างเป็นทางการเมื่อปี พ.ศ. 2538

3.5.2 African Union (AU)

แอฟริกาเป็นหนึ่งในประเทศสมาชิกสหภาพแอฟริกา (African Union) ซึ่งเป็นความร่วมมือระดับภูมิภาคที่ ก่อกำเนิดจากองค์การเอกภาพแอฟริกา (Organization of African Unity: OAU) เมื่อปี 2545 โดยได้ปรับปรุงกฎบัตรเดิมขององค์การเอกภาพแอฟริกาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะในการจัดตั้งกองกำลังรักษาสันติภาพ และสามารถแทรกแซงกิจการของประเทศสมาชิก โดยผ่านกองกำลังรักษาสันติภาพ นโยบายสำคัญที่สหภาพแอฟริกาเน้นคือ การพัฒนาเศรษฐกิจและความร่วมมืออย่างใกล้ชิดระหว่างประเทศสมาชิกด้วยกัน และใช้แนวความคิด New Partnership for Africa's Development หรือ NEPAD เป็นแนวทางหลักในการพัฒนาเศรษฐกิจของภูมิภาคแอฟริกา

ที่ผ่านมาสหภาพแอฟริกาและอาเซียนยังไม่มีกรอบความร่วมมือระหว่างกัน อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยได้เริ่มมีความร่วมมือกับสหภาพแอฟริกาบ้างแล้ว โดยการแต่งตั้ง ออท ผู้แทนถาวรประจำสหภาพแอฟริกา (ออท.ณ กรุง ไคโร ซึ่งเป็นที่ตั้งของสำนักงานเลขาธิการ AU) และเข้าร่วมกับภารกิจ UNAMID หรือ UN Mission in Darfur ซึ่งมีกองกำลังรักษาสันติภาพของ AU เป็นกำลังหลัก รวมทั้งได้บริจาคเวชภัณฑ์ที่ผลิตโดยองค์การเภสัชกรรมไทยให้กับ AMISOM หรือ African Union Mission in Somalia เพื่อใช้ในโรงพยาบาลกรุงโมกาดิชู ซึ่งเป็นเมืองหลวงของโซมาเลีย มูลค่าหนึ่งหมื่นดอลลาร์สหรัฐฯ

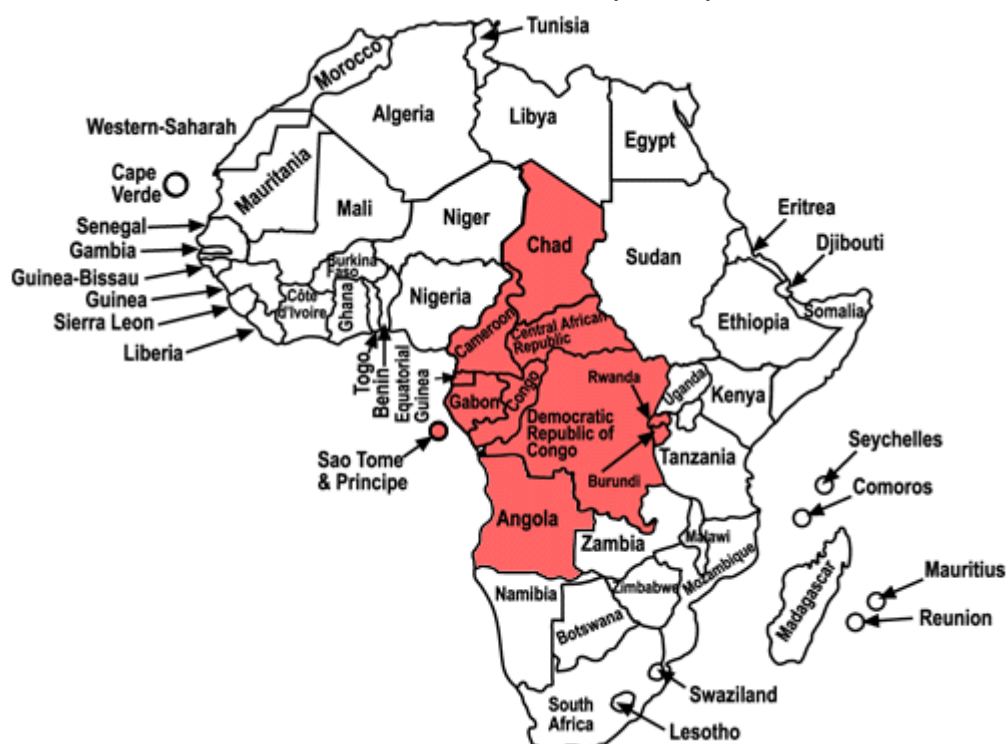
3.5.3 Economic Community of Central African States (ECCAS)

ความร่วมมือทางเศรษฐกิจของประเทศแอฟริกากลาง (ECCAS: Economic Community of Central African States) ซึ่งปัจจุบันมีสมาชิก 10 ประเทศ¹⁹ ได้แก่ แองโกลา บุรุนดี แคเมอรูน แอฟริกากลาง ชาด สาธารณรัฐคองโก สาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก อิเควทอเรียลกินี กาบอง และสาธารณรัฐเซาโตเมและปรินซิเป โดยประเทศวันดาซึ่งเคยเป็นสมาชิกร่วมก่อตั้งได้ลาออกจากรวมเพื่อไม่ให้เกิดความขัดแย้งจากการรวมกลุ่ม COMESA และ EAC ทั้งนี้ในช่วงแรกของการก่อตั้งช่วงทศวรรษ 80 ECCAS เผชิญอุปสรรคในการดำเนินการเนื่องจากการขาดเงินทุนสนับสนุน ซึ่งเกิดจากความขัดแย้งภายในประเทศสมาชิก เช่น ประเทศ แองโกลา วันดา และ คองโก

ECCAS มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค และจัดตั้งศูนย์กลางตลาดร่วมของชาวแอฟริกัน โดยให้ความสำคัญในการพัฒนาด้าน

- 1) ความมั่นคงและสันติภาพเพื่อส่งเสริมการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศสมาชิก
- 2) การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจและการเงินระหว่างประเทศสมาชิก
- 3) พัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างประชากรในกลุ่มประเทศสมาชิกซึ่งมีความหลากหลายทางวัฒนธรรม
- 4) พัฒนาระบบการเงินในกลุ่มเพื่อให้มีความเป็นเอกเทศ

แผนที่ที่ 6: แผนที่แสดงประเทศสมาชิกความร่วมมือทางเศรษฐกิจของประเทศแอฟริกากลาง (ECCAS)

ที่มา: www.intelpage.info เข้าเมื่อ วันที่ 10 พฤษภาคม ปี 2554

¹⁹ http://www.ceeac-eccas.org/index.php?option=com_content&view=article&id=41&Itemid=4

3.5.4 Africa Growth and Opportunity Act (AGOA)

มีผลบังคับใช้ตามกฎหมายตั้งแต่วันที่ 30 ธันวาคม ปี 2546 ซึ่งข้อตกลงนี้ถือเป็นการปฏิรูปทางการค้าของประเทศในทวีปแอฟริกา โดยสหรัฐอเมริกาขอสิทธิในการเข้าสู่ตลาดสหรัฐอเมริกาได้ โดยปลอดภาษีและไม่มีการจำกัดโควตาสินค้าที่มีถิ่นกำเนิดมาจากประเทศที่ได้รับสิทธิพิเศษในแถบ Sub-Saharan African (SSA)

3.5.5 Cotonou (ACP) Agreement

เป็นความตกลงความร่วมมือระหว่าง 77 ประเทศในแถบแอฟริกา แคริบเบียน และแปซิฟิก (African, Caribbean and Pacific: ACP) และ 15 รัฐในกลุ่ม European Union (EU) โดยประเทศแองโกลาเป็นส่วนหนึ่งของความตกลงทางการค้า ACP-EU ที่ให้สิทธิพิเศษแก่สินค้าทุกชนิดที่ผลิตโดย ACP ยกเว้นสินค้าอาวูธ ในการเข้าสู่ตลาด EU

สหภาพยุโรปมอบสิทธิพิเศษทางการค้า แก่กลุ่มประเทศ ACP ตั้งแต่ปี 2506 ภายใต้สนธิสัญญาโลเม (Lome Convention) อย่างไรก็ตาม ภายหลังจากการก่อตั้ง WTO สนธิสัญญาโลเมได้กลายเป็นความขัดแย้งกับทบทบัญญัติ WTO จึงเกิด Cotonou Agreement เมื่อปี 2543 ซึ่งจะใช้เป็นต้นแบบควบคุมความสัมพันธ์ระหว่าง EU-ACP ไปจนถึงปี 2563 และขยายเวลาการมอบสิทธิพิเศษทางการค้าเพียงฝ่ายเดียวนี้ต่อไป ภายใต้การรับรองโดย WTO จนถึงปลายปี 2550 เพื่อให้สหภาพยุโรปสามารถเจรจาความตกลงหุ้นส่วนทางการค้า (Economic Partnership Agreements - EPA) โดยมีรายละเอียดที่ไม่ขัดแย้งกับทบทบัญญัติใน WTO

การเจรจาความตกลงหุ้นส่วนทางการค้า (EPA) นี้ทางสหภาพยุโรปได้แบ่งการเจรจากับกลุ่มประเทศ ACP ออกเป็น 6 กลุ่ม คือ กลุ่มประเทศแอฟริกาตะวันตก กลุ่มประเทศแอฟริกากลาง กลุ่มประเทศแอฟริกาใต้และตะวันออก ประเทศแอฟริกาใต้ และกลุ่มประเทศแคริบเบียน และแปซิฟิก

3.5.6 ความตกลงการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุน

ประเทศแคนเมอรูนมีความตกลงในการส่งเสริมการค้าและคุ้มครองการลงทุนกับประเทศต่างๆ ที่ได้ลงนามแล้วในลักษณะทวิภาคีรวม 16 ประเทศ คือ ประเทศออสเตรเลีย เบลเยียม แคนาดา จีน เดนมาร์ก ฝรั่งเศส เยอรมนี กรีซ อิตาลี ญี่ปุ่น รัสเซีย เกาหลีใต้ สเปน สวิสเซอร์แลนด์ สหราชอาณาจักรฯ และสหรัฐฯ

3.6 นโยบายและสถานภาพทางการเงิน

ภาคการเงินประเทศแคนเมอรูนนั้นมีขนาดใหญ่ที่สุดในกลุ่มประเทศ CEMAC อย่างไรก็ตาม ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) มีปัญหาในการเข้าถึงสินเชื่อ เนื่องจากธนาคารส่วนใหญ่มีวัฒนธรรมในการดำเนินธุรกิจกับบริษัทใหญ่ที่มีความมั่นคง นอกจากนี้ การปล่อยสินเชื่อให้ SMEs มีกฎหมายคิดดอกเบี้ยเกินร้อยละ 15 และรัฐเก็บภาษีค่อนข้างสูง ประชากรน้อยกว่าร้อยละ 5 มีบัญชีธนาคาร ส่งผลให้ธุรกิจสินเชื่อรายย่อย (Microfinance) มีความสำคัญมากยิ่งขึ้น และมีมากกว่า 436 แห่งทั่วประเทศ โดยมีรายรับประมาณ 1 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

3.6.1 ธนาคาร (Banking Sector)

ภาคธนาคารส่วนใหญ่ของประเทศ ถูกครอบงำ โดยธนาคารต่างชาติ กล่าวคือ 6 ใน 11 ธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ของประเทศนั้นมีชาวต่างชาติเป็นผู้ถือหุ้นหลัก นอกจากนี้ ธนาคารที่มีขนาดใหญ่ที่สุด 3 อันดับแรกของประเทศมีสัดส่วนการถือสินทรัพย์มากกว่าร้อยละ 50 ของสินทรัพย์โดยรวมในภาคอุตสาหกรรมธนาคาร หรือมีมูลค่าประมาณ 3.6 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ทั้งนี้ในปัจจุบันประเทศแคเมอรูนมีธนาคารทั้งสิ้น 14 แห่ง ดังนี้

- 1) Afriland First Bank
- 2) Atlantic Bank Cameroon
- 3) Banque International du Cameroun pour l'Epargne et le Crédit (BICEC)
- 4) Citibank
- 5) Commercial Bank of Cameroon
- 6) Ecobank
- 7) National Financial Credit Bank (NFCB)
- 8) Oceanic Bank
- 9) Société Commerciale de Banque du Cameroun - (Formerly SCB Credit Agricole)
- 10) SCB Credit Lyonnais
- 11) Societe Generale des Banques au Cameroun (SGBC)
- 12) Standard Chartered Bank
- 13) Union Bank of Cameroon (UBC)
- 14) United Bank for Africa

3.6.2 บริษัทประกันภัย (Insurance Companies)

ปัจจุบันประเทศแคเมอรูนมีธุรกิจประกันภัยทั้งสิ้น 42 แห่ง²⁰ ได้แก่

- 1) ACTIVA VIE
- 2) Agence Etoile Sarl
- 3) Ageto
- 4) AGF Cameroun Assurances
- 5) ALL LIFE INSURANCE COMPANY S.A.

²⁰ http://asaralo.com/index.php?option=com_content&view=article&id=871%3Alist-of-insurance-companies-in-cameroon&catid=82%3AAfrican-insurance&Itemid=558&lang=en

- 6) ALPHA ASSURANCES
- 7) Ascoma Cameroun
- 8) Atlantic Insurance
- 9) Assurama S.A
- 10) Assurance S.A
- 11) AXA Assurances Cameroon
- 12) Azur Assurances
- 13) BENEFICIAL LIFE
- 14) Cameroon Insurance
- 15) CHANAS ASSURANCES S.A.
- 16) Dick Insurance
- 17) Direct Insurance SA
- 18) Euro Assur Cameroun
- 19) Fininsur S.A
- 20) GIC Galaxie
- 21) G M C(Agence la Colombe)
- 22) GMC (GARANTIE MUTUELLE DES CADRES)
- 23) Kamto Insurance Corporation
- 24) Kom Lucien Assurances
- 25) La Régionale d'Assurance
- 26) La Vida S.A Assurances
- 27) LA CITOYENNE
- 28) Les Mutuelles Réunies SARL
- 29) Mang Jean-Marie
- 30) Mouaatcho's Insurances Agency
- 31) Novassur
- 32) PROASSUR
- 33) Protectrice Assurances
- 34) Saar Group
- 35) Saca SCS Cameroun
- 36) SAMIRIS S.A.
- 37) Samiris SA Assurances
- 38) Sattelite Insurance Compagny
- 39) Sircar Cameroun
- 40) SNAC
- 41) STE BOURGNE
- 42) Western Insurance Assur.

3.6.3 ตลาดหลักทรัพย์ (Stock Exchange)²¹

Douala Stock Exchange หรือตลาดหลักทรัพย์ดูอาลา คือ ตลาดหลักทรัพย์ทางการแห่งประเทศไทย แคมeroon ซึ่งได้รับการสนับสนุนจัดตั้ง โดยกลุ่ม CEMAC เมื่อปี 2544 ปัจจุบันมีเพียง 3 บริษัทที่ได้รับการจดทะเบียน คือ SEMC²², SAFACAM และ SOCAPALM มีมูลค่าตลาดรวมประมาณ 5,400 ล้านบาท

3.6.4 อัตราแลกเปลี่ยนและเงินทุนสำรองระหว่างประเทศ

ประเทศแคมeroon ใช้สกุลเงิน Central African CFA Franc ซึ่งเป็นสกุลเงินที่ใช้ร่วมกับกลุ่มประเทศแอฟริกากลางอีก 5 ประเทศ ได้แก่ Chad, Central African Republic, Congo, Gabon และ Equatorial Guinea โดยมีธนาคารกลางแห่งรัฐแอฟริกากลาง (Bank of the Central African States - BEAC) ตั้งอยู่ที่กรุงยาฮอนเดประเทศแคมeroon ทำหน้าที่ผลิตเหรียญและธนบัตรสำหรับทั้ง 6 ประเทศ ทั้งนี้ สกุลเงิน Central African CFA Franc มีคู่แข่ง คือ สกุลเงิน West African CFA Franc ที่ใช้ใน 8 ประเทศแอฟริกาตะวันตก คือ Benin, Burkina Faso, Cote d'Ivoire, Guinea-Bissau, Mali, Niger, Senegal และ Togo โดยมีธนาคารกลางแห่งรัฐแอฟริกาตะวันตก (Central Bank of the West African States – BCEAO) ตั้งอยู่ที่กรุงดาการ์ ประเทศเซเนกัล ควบคุมการผลิตเงินตรา ในทางทฤษฎีทั้ง 2 สกุลเงินนั้นแยกออกจากกัน อย่างไรก็ตาม ในทางปฏิบัติแล้วทั้ง 2 สกุลเงินเปรียบเสมือนสกุลเงินเดียวกันและสามารถแลกเปลี่ยนได้อย่างเสรีในทั้ง 14 ประเทศ เนื่องจากการควบคุมนโยบายการเงินของทั้ง 2 สกุลเงินได้รับการรับรองโดยธนาคารกลางแห่งฝรั่งเศส และค่าเงินผูกติดกับสกุลเงินฟรังก์ของฝรั่งเศส ในอัตราคงที่นับแต่การเริ่มใช้สกุลเงินทั้ง 2 ในปี 2488 อนึ่งค่าเงินมีการเปลี่ยนแปลงเพียง 2 ครั้งนับแต่การเริ่มใช้ คือ เมื่อปี 2491 และ ปี 2537 โดยเมื่อปี 2537 เป็นการลดค่าเงิน CFA Franc ประมาณร้อยละ 50 เมื่อเปรียบเทียบกับสกุลเงินฟรังก์เพื่อกระตุ้นการส่งออกของกลุ่มประเทศแอฟริกา และภายหลังการเริ่มใช้สกุลเงินยูโร ในปี 2542 และมีการยกเลิกการใช้สกุลเงินฟรังก์ของฝรั่งเศส สกุลเงิน CFA Franc มีการเปลี่ยนการผูกค่าเงินจากสกุลเงินฟรังก์ของฝรั่งเศสมาเป็นสกุลเงินยูโรในมูลค่าเดิม โดย ในปัจจุบันอัตราแลกเปลี่ยนระหว่างค่าเงินยูโร และ CFA Franc คือ 1 ยูโร = 655.957 CFA franc

แผนภาพที่ 7: ธนบัตรชนิดต่างๆของประเทศแคมeroon

ที่มา: <http://www.beac.int> ข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม ปี 2554

²¹ www.douala-stock-exchange.com/

²² บริษัทผลิตน้ำดื่มบรรจุขวดยี่ห้อ “Tangi” ซึ่งมีให้เห็นทั่วไป

ตารางที่ 6: อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราของประเทศแควมอรูน ปี 2550-2553

หน่วย: CFA Franc/ ยูโร

	2550	2551	2552	2553
อัตราแลกเปลี่ยน	655.957	655.957	655.957	655.957

ที่มา: www.cia.gov ข้อมูล ณ วันที่ 19 พฤษภาคม ปี 2554

ตารางที่ 7: เงินทุนสำรองระหว่างประเทศประเทศแควมอรูน (รวมทอง) ปี 2550-2553

หน่วย: ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

	2550	2551	2552	2553
เงินทุนสำรอง	2,932	3,091	3,676	4,023

ที่มา: International Monetary Fund, World Economic Outlook Database ข้อมูล ณ วันที่ 19 พฤษภาคม ปี 2554

บทที่ 4 โอกาสและสู่ทางการลงทุน

4.1 การค้าระหว่างประเทศไทยและแคเมอรูน

4.1.1 สินค้านำเข้าและส่งออกที่สำคัญ

ตารางที่ 8: สินค้านำเข้าของไทยจากแคเมอรูน

รายการ	มูลค่า: พันดอลลาร์สหรัฐฯ		
	2551	2552	2553
โกโก้	6,395	4,659	6,518
ฝ้าย	3,790	1,913	3,605
ไม้	1,624	1,046	878
ตะกั่ว	142	802	869
เหล็ก	8,221	1,146	773
อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์	986	6	154
อะลูมิเนียม	519	0	110
ผลิตภัณฑ์เคมี	0	0	36
เครื่องจักร	65	0	15
พืชหัวที่รับประทานได้ เช่น แครอท	0	3	13

ที่มา: TradeMap, UNCTAD ข้อมูล ณ วันที่ 14 กันยายน ปี 2554

ตารางที่ 9: สินค้าส่งออกของไทยไปแคเมอรูน

รายการ	มูลค่า: พันดอลลาร์สหรัฐฯ		
	2551	2552	2553
ธัญพืช	64,920	83,181	103,622
พลาสติก	3,225	3,911	5,720
ยานพาหนะอื่นที่ไม่ใช่รถไฟหรือรถราง	3,693	3,387	2,914
เส้นใยประดิษฐ์สั้น	100	688	1,185
ยาง	611	866	782
สิ่งทออื่น	515	1,975	774
ชิ้นส่วนเหล็ก	1,638	0	636
เครื่องจักร	1,956	770	587
ผลิตภัณฑ์จากเหล็ก	3	328	551
เส้นใยประดิษฐ์	775	1,931	523

ที่มา: TradeMap, UNCTAD ข้อมูล ณ วันที่ 14 กันยายน ปี 2554

4.2 อุตสาหกรรมที่น่าสนใจลงทุน

4.2.1 สินค้าเกษตร (ภาพรวม)

อุตสาหกรรมเกษตร เป็นอุตสาหกรรมที่สำคัญของแคเมอรูน แรงงานมากถึงร้อยละ 70 อยู่ในภาคเกษตร แต่การเกษตรกลับคิดเป็นเพียงร้อยละ 19 ของ GDP ทั้งนี้ แคเมอรูนมีพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตร เพียงร้อยละ 0.3 เท่านั้น ทำให้พื้นที่เกษตร ที่มากถึง 91,630 ตารางกิโลเมตร หรือ ร้อยละ 19.4 ของพื้นที่ประเทศ ได้ผลผลิตไม่ดีพอ เมื่อรวมกับเหตุผลด้านเทคโนโลยี ความรู้ ทั้งด้านการผลิตและการตลาดที่ต่ำกว่าไทย ส่งผลให้รายได้สุทธิทางการเกษตร ต่อตารางกิโลเมตร ของ แคเมอรูนมีเพียง 42,893 ดอลลาร์สหรัฐฯ ต่อ ตารางกิโลเมตร ในขณะที่ไทยอยู่ที่ 161,082 ดอลลาร์สหรัฐฯ ต่อตารางกิโลเมตร

ตารางที่ 10: พื้นที่เพาะปลูกของแคเมอรูนเปรียบเทียบกับไทย

	แคเมอรูน	ไทย
ภูมิอากาศ	ร้อนชื้นบริเวณชายฝั่ง (ป่าดิบชื้น) ร้อนจัดทางเหนือ (ซาวันน่า)	ร้อนชื้น ฝนชุก
ภูมิประเทศ	มีทั้งที่ราบลุ่มตรงชายฝั่ง และ ทิศเหนือ ที่ราบสูงในภาคกลาง และ ภูเขาในภาค ตะวันตก	ส่วนมากเป็นที่ราบลุ่ม มีภูเขาบางพื้นที่
ขนาดพื้นที่ประเทศ	475,440 ตารางกิโลเมตร	510,890 ตารางกิโลเมตร
ขนาดพื้นที่เกษตร	91,630 ตารางกิโลเมตร	196,500 ตารางกิโลเมตร
ขนาดพื้นที่เกษตรต่อพื้นที่ประเทศ	ร้อยละ 19.4	ร้อยละ 38.5
ขนาดพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตร	ร้อยละ 0.3	ร้อยละ 25.4
รายได้สุทธิทางการเกษตร	3,930 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ	31,653 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ
รายได้สุทธิทางการเกษตรต่อ GDP	ร้อยละ 19	ร้อยละ 12
รายได้สุทธิทางการเกษตรต่อตารางกิโลเมตร	42,893 ดอลลาร์สหรัฐฯ	161,082 ดอลลาร์สหรัฐฯ
ตลาด	ยุโรป	อาเซียน จีน ญี่ปุ่น

ที่มา: FAO Statistics ข้อมูล ณ วันที่ 19 กุมภาพันธ์ ปี 2554

4.2.2 กล้วย

กล้วยเป็นอาหารหลักของชาวแคเมอรูน และ ชาวแอฟริกันหลายชาติ กล้วยจึงเป็นผลไม้ที่นิยมปลูกทั่วไป ปีหนึ่งๆ แคเมอรูนสามารถผลิตกล้วยได้มากเพียงพอที่จะเหลือส่งออกได้ โดยในปี 2552 แคเมอรูนส่งออกกล้วยทั้งหมด 284 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ตลาดหลักของแคเมอรูน คือ ยุโรป เช่น อังกฤษ เบลเยียม ฝรั่งเศส ซึ่งต่างกับไทยที่ตลาดหลักอยู่ใน อาเซียน และ เอเชียตะวันออก เช่น จีน และ ญี่ปุ่น

4.2.3 สับปะรด

สับปะรด เป็น พืชอีกชนิดที่แคเมอรูนมีการส่งออกสูง โดย ตลาดหลักอยู่ในยุโรป (ด้วยเหตุผลด้านระยะทาง) อย่างไรก็ตาม ในแคเมอรูนมีการแปรรูปสับปะรดน้อย การลงทุนในอุตสาหกรรมผลไม้แปรรูปจึงเป็นอุตสาหกรรมหนึ่งที่น่าสนใจในแคเมอรูน

4.2.4 กาแฟ

กาแฟเป็นพืชเศรษฐกิจชนิดหนึ่งในแคเมอรูน มีการส่งออกในปี 2551 ทั้งหมด 82 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ อย่างไรก็ตาม มีการแปรรูปต่ำมาก โดยกาแฟที่ส่งออกเกือบทั้งหมด (ร้อยละ 99.8) เป็นเมล็ดกาแฟดิบ

4.2.5 ฝ้าย

ฝ้ายเป็นวัตถุดิบสำคัญในการทำเส้นใย ที่มีความนิยมใช้ในการผลิตมากที่สุด ฝ้ายเป็นสินค้าที่สำคัญอย่างหนึ่งของแคเมอรูน โดยแคเมอรูนส่งออกฝ้ายประมาณร้อยละ 2.4 ของการส่งออกทั้งหมดของประเทศ มีค่าดัชนีความสามารถในการแข่งขัน (RCA) ที่ 6.7 (สูงกว่าประเทศไทย ที่อยู่ที่ 1.0)

อย่างไรก็ตาม แคมเมอรูนมีศักยภาพในการผลิตเพียงฝ้ายขั้นต้น คือ ฝ้ายไม่ได้สาวหรือหวี และ ขาดดุลการค้าสินค้าฝ้ายแปรรูป โดย ในปี 2553 แคมเมอรูนส่งออก ฝ้ายไม่ได้สาวหรือหวี ซึ่งเป็นสินค้าขั้นแรกสุดของการผลิตสิ่งทอเครื่องนุ่งห่มจากฝ้าย ทั้งหมด 91.13 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ แต่กลับส่งออกสินค้าในกลุ่มฝ้ายประเภทอื่นรวมกันเพียง 0.86 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เท่านั้น ในขณะที่นำเข้า ฝ้ายทอทำด้วยฝ้าย ถึง 18.6 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ สถานการณ์ดังกล่าวตรงข้ามกับไทย ที่ต้องนำเข้าฝ้ายขั้นต้นมาแปรรูปเป็นด้ายฝ้าย และ ฝ้ายสำเร็จ การลงทุนเพื่อแปรรูปฝ้ายจึงเป็นอีกอุตสาหกรรมที่น่าสนใจในแคมเมอรูน

4.2.6 ปาล์มน้ำมัน

น้ำมันปาล์ม เป็นสินค้าที่มีต้นทุนในการขนส่งค่อนข้างสูง ดังนั้น หากแหล่งผลิตมีความใกล้กับตลาด ก็จะทำให้ผู้ผลิตมีความได้เปรียบ บริษัทปาล์มน้ำมันในสิงคโปร์และอินโดนีเซีย จึงได้เข้ามาลงทุนปลูกและผลิตปาล์มหลายแสนไร่ ในแคมเมอรูน เพราะอยู่ใกล้ยุโรป

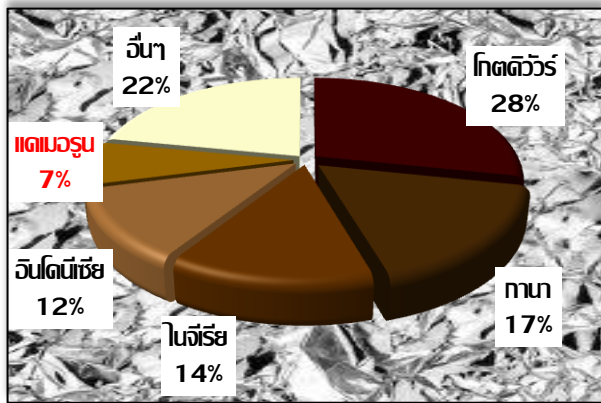

4.2.7 โกโก้

แคมเมอรูนเป็นประเทศผู้ปลูกและส่งออกโกโก้อันดับ 5 ของโลก โดยการส่งออกเมล็ดโกโก้ของแคมเมอรูนอยู่ที่ประมาณ ร้อยละ 7 ของตลาดเมล็ดโกโก้ของโลก แต่เมื่อพิจารณาตลาดช็อกโกแลตและอาหารแปรรูปจากโกโก้ของโลก พบว่า แคมเมอรูนอยู่เพียงลำดับที่ 92 ในปี 2552 ซึ่งต่ำกว่าไทยที่อยู่อันดับที่ 53 ในปีเดียวกัน²³

²³ TradeMap, UNCTAD

แผนภาพที่ 8: สัดส่วนการผลิตโกโก้ของประเทศต่างๆ

ที่มา: FAO Statistics ข้อมูล ณ วันที่ 19 กุมภาพันธ์ ปี 2554

การส่งออกโกโก้ส่วนใหญ่ของแคเมอรูน อยู่เพียงการผลิตขั้นต้น คือ เมล็ดโกโก้ ถึง 659 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ หรือ ร้อยละ 90 ของการส่งออกโกโก้ ในปี 2552 โดยมีการส่งออกผลิตผลขั้นกลาง คือ โกโก้เพสต์ และ โกโก้บัตเตอร์ เล็กน้อย เพียง 28 และ 39 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ตามลำดับ จึงสรุปได้ว่า การผลิตโกโก้ของแคเมอรูน แม้จะมีการปลูกโกโก้มาก แต่การผลิต อยู่เพียงขั้นต้น เท่านั้น การลงทุนแปรรูปโกโก้ หรือ ทำช็อกโกแลต จึงเป็นอุตสาหกรรมที่น่าสนใจในแคเมอรูน

4.2.8 แร่

ประเทศแคเมอรูน มีแร่อยู่หลายชนิด ที่โดดเด่นค่อนข้างสูง ได้แก่ อลูมิเนียม ตะกั่ว และ บอไซด์

4.2.9 ไม้

แคเมอรูนเป็นประเทศที่มีพื้นที่ป่าไม้มากกว่าไทย คือ ในปี 2552 มีพื้นที่ป่าไม้ 201,360 ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 42.1 ของพื้นที่ทั้งหมดของประเทศ ในขณะที่ไทย มีพื้นที่ป่าไม้ทั้งหมด 189,572 ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 37.1 ของพื้นที่ทั้งหมด นอกจากนี้ แม้จะมีการควบคุมจัดการที่ดีขึ้น รัฐบาลแคเมอรูนก็ยังคงอนุญาตให้มีการทำสัมปทานป่าไม้ได้ นอกจากนี้ ในปัจจุบัน ไม้ส่วนใหญ่ที่แคเมอรูนมีการส่งออกเป็นไม้ที่นำเข้ามาจากประเทศใกล้เคียงในแถบแอฟริกากลางอย่าง ชาด และ แอฟริกากลาง

ตารางที่ 11: เปรียบเทียบพื้นที่ป่าของไทยกับกานา

	แคเมอรูน	ไทย
พื้นที่ป่า	201,360 ตารางกิโลเมตร	189,572 ตารางกิโลเมตร
พื้นที่ป่าต่อพื้นที่ประเทศ	ร้อยละ 42.6	ร้อยละ 37.1

ที่มา: FAO Statistics ข้อมูล ณ วันที่ 19 กุมภาพันธ์ ปี 2554

อย่างไรก็ตาม แคเมอรูน มีการผลิตและส่งออกไม้แปรรูป โดยเฉพาะเฟอร์นิเจอร์น้อยมาก โดยส่วนใหญ่จะส่งออกไม้ขั้นต้น เช่น ไม้ไม่แปรรูป และ ไม้ชิ้นกลาง เช่น ไม้เลื่อยตามยาว และแผ่นไม้สำหรับทำวีเนียร์ พลายูด และ ลิมีเนดท์ การลงทุนแปรรูป ไม้ เช่น การทำเฟอร์นิเจอร์ จึงเป็นอุตสาหกรรมที่น่าสนใจในแคเมอรูน

4.2.10 น้ำมัน

ปี 2552 แคเมอรูนมีการส่งออกน้ำมันปิโตรเลียมดิบ 1,387.69 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ หรือ ร้อยละ 39 ของการส่งออกทั้งหมด แต่ มีการส่งออก น้ำมันปิโตรเลียมที่ไม่ใช่ น้ำมันดิบ (น้ำมันกลั่น) เพียง 142 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และ มีการส่งออกน้ำมันอื่นๆ (ในพิกัด 27) เพียง 0.51 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ จึงอาจสรุปได้ว่า แคเมอรูน มีศักยภาพสูง ในอุตสาหกรรมน้ำมัน เพียงการผลิตและส่งออกน้ำมันปิโตรเลียมดิบเท่านั้น แนวทางการลงทุนของไทยจึงอาจเป็นการแปรรูปน้ำมันดิบ โดยอาจต้องร่วมทุนกับบริษัทน้ำมันแห่งชาติของแคเมอรูน คือ National Hydrocarbons Company (SNH)

บทที่ 5 หน่วยงานด้านการลงทุนที่สำคัญ

1. Agence de Promotion des Investissements (API)

เป็นองค์กรที่ให้คำแนะนำและความช่วยเหลือ ด้านการลงทุนในประเทศแคเมอรูน สามารถให้ความช่วยเหลือและคำแนะนำแก่นักลงทุนไทยได้

ที่อยู่: Rue IVY-Bonanjjo, Opposite the Douala I Mayor's Office, Douala, Cameroon

หมายเลขโทรศัพท์: +237 33 42 59 46 / 33 43 30 08

หมายเลขโทรสาร: +237 33 43 30 08

อีเมล: info@ipac.cm

เว็บไซต์: www.ipac.cm

2. National Office for Industrial Free Zones (NOIFZ)

เป็นองค์กรที่ให้คำแนะนำ ด้านการลงทุนในพื้นที่เขตอุตสาหกรรมที่ปลอดอากรของประเทศแคเมอรูน

ที่อยู่: Immeuble ONZFI Bonanjjo, Douala, Cameroun

หมายเลขโทรศัพท์: +237 33 43 33 43

หมายเลขโทรสาร: +237 33 43 33 17

เว็บไซต์: www.onzfi.org

3. Societe Nationale d'Investissement du Cameroun (SNI)

สถาบันเพื่อการลงทุนในประเทศที่ถือหุ้นโดยภาครัฐ สามารถเข้าร่วมทุนกับภาคเอกชนและนานาชาติได้ มีโครงการให้เอกชนเข้าร่วมค่อนข้างมาก

ที่อยู่: Place Ahmadou Ahidjo, Yaounde

หมายเลขโทรศัพท์: +237 22 22 44 22, +237 2233409, +237 2234095

หมายเลขโทรสาร: +237 2222001, +237 2231332

อีเมล: sni@sni.cm

เว็บไซต์: www.sni.cm

4. Groupement Inter-Patronal Du Cameroun (GICAM)

เป็นองค์กรที่ทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทให้นักธุรกิจ โดยมีบริษัทที่เป็นสมาชิกประมาณ 200 บริษัท

ที่อยู่: Bonanjo, Vallée des Ministres, BP 829, Douala

หมายเลขโทรศัพท์: +237 33 42 31 41/ 33 42 64 99

หมายเลขโทรสาร: +237 33 43 38 80

อีเมล: gicam@legicam.org

เว็บไซต์: www.legicam.org

5. Embassy of the Republic of Cameroon (Japan)

ที่อยู่: Minami Twin House A&B, 3-27-16 Nozawa, Setagaya-ku, Tokyo 154-0003

หมายเลขโทรศัพท์: + 81-3-5430-4985

หมายเลขโทรสาร: + 81-3-5430-6489

อีเมล: consular@cameroon-embassy-jp.org

เว็บไซต์: <http://cameroon-embassy-jp.org/eng/index.html>